

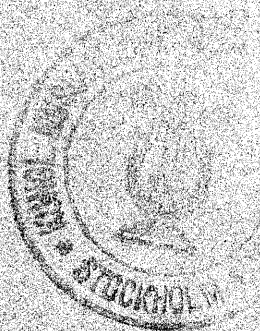
Hellegren, J. H. Dramatiker
son.
Kar.

GUSTAF WASA,

LYRISK TRAGEDIE

I

TRE AKTER.

Dramatiskt
sv.
Kar.

GUSTAF WASA,

LYRISK TRAGEDIE

I

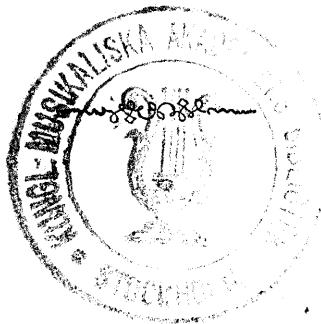
TRE AKTER

AF

JOH. HENR. KELLGREN.

[Utg. 2. Rökelse]

FÖRSTA GÅNGEN UPPFÖRD DEN 19 JANUARI 1786.

ÖREBRO,
N. M. LINDH, 1859.

1881-1882

1881-1882

1881-1882

1881-1882

Om något Theaterstycke, betraktadt i afseende på ämnets vikt, planens dristighet, personernes värde, händelsernas evigt fästade minne, och verkan af deras utgång till ett helt Rikes lycka, om i alla dessa afseenden något dramatiskt arbete förtjenar ett utmärkt och ypperligt rum i Svenska Snilletts historia; vågar jag påstå, att detta rum bör tillhöra Tragedien Gustaf Wasa. Uppriktigheten af detta fritt yttrade omdöme skall skydda mig för all misstanka af eget beröm, och förvandla det till ett offer af skyldig vördnad. I sanning, att med full styrka fatta vidden af den stora rikshvälfning, som är ämnet för denna dram, och att återkalla den på scenen i all sin höghet, till ett skådespel, värdigt att gifvas ett fritt folk; dertill kräfdes en dubbel skyldskap i börd och snille med den Hjelten, hvars ärestod derigenom nu af samma hand å nyo reses. Men att genom sin själ öppna en väg till lyriskt uttryck för de stora känslor som födde detta verk, härtill fordrades mindre att vara skald, än en rättskaffens Svensk; och mitt enda högmod är att förtjena denna heder. Nationer! viljen J veta hvad rum förtjensten tilldelar edra ännu lefvande regenter, viljen J härutinnan förekomma efterverldens enda osvikeliga dom; så gifven akt med hvad känsla af förtjusning eller afund de anse minnet af stora män bland sina företrädare. En elak furste önskar ingen ting högre, än att kunna utplåna ända till namnet af alla de hjeltar, som besutit hans

thron; då deremot en vis och dygdig Konung, genom vördnad och nit för Store Förfäders ära, visar sig vuxen att sjelf med dem jemföras.

De ändringar i händelsernas sanna förlopp, som naturen af ett dramatiskt arbete fordrat, äro af så ringa betydelse och röra en så allmänt och väl känd tidpunkt, att ingen förvillelse deraf sannolikt kan uppkomma. Allenast har man trott både nyttigt och behageligt, att genom några få historiska anmärkningar upplysa eller påminna läsaren om en del af de förekommande personers öden.

PERSONERNE:

GUSTAF ERICSSON WASA, Svensk Riddersman, utkorad
till Riksföreståndare på Riksdagen i Wadstena.

CHRISTIERN II med tillnamnet Tyrann, Konung i Danne-
mark och Norrige, våldskräktare af Svenska Thronen.

SEVERIN NORRBY (*a*), Stor-Amiral i Dannemark.

CHRISTINA GYLLENSTJERNA (*b*), Riksföreståndaren Sten
Stures Enka.

CECILIA af EKA, Gustaf Wasas Mor.

MARGARETA WASA (*c*), Gustafs Syster och Joachim Brahes
Enka.

ANNA BJELKE (*d*), Riks-Rådet och Ståthållaren på Kalmar
Slott Johan Månsson Natt och Dags Enka.

LARS SIGGESSON SPARRE (*e*), Sveriges Råd
och Riks-Marsk.

STEN ERICSSON LEJONHUFVUD (*f*).

GUSTAF OLOFSSON STENBOCK (*g*).

ERIC FLEMMING.

AXEL POSSE till Hellekis.

THORD BONDE (*h*).

KNUT ERICSSON KURK (*i*).

PEDER OLOFSSON HÅRD (*k*).

SVANTE STURE (*l*), Riksföreståndaren Sten Stures Son, ett
barn om 5 år.

PEHR BRAHE (*m*), Joachim Brahes och Margareta Wasas
Son, ett ungt barn.

ANDERS PEHRSSON (*q*).

En Dansk Krigshärold.

Tvenne Officerare af Christierns Armé.

En Norrbys Vapendragare.

Svenske
Riddare af
Gustafs
parti.

En Fångvaktare.
En Dansk Soldat.
Sveriges Skydds-Ängel.
Eric Wasas (*n*) Skugga.
Sten Stures (*p*) Skugga.
Joachim Brahes Skugga.
Tvenne unga Ribbingars (*o*) Skuggor.
Fängslade Enkor och Barn på Slottet i Stockholm.
Herrar och Fruar vid Christierns Hof.
Svenske Riddersmän och Soldater.
Christierns Soldater.
Genier i Odödlighetens Tempel.
De Svenske Herrars Skuggor som blifvit mördade vid blodbadet i Stockholm.
Glada och lyckliga Drömmar.
Grymma och olyckliga Drömmar.

Scenen är i Stockholm.

FÖRSTA AKTEN.

FÖRSTA SCENEN.

Theatern föreställer ett hvalf under Slottet i Stockholm, der de förnämsta Svenska Herrars Fruar, Enkor och Barn af Christiern hållas fängslige. Detta underjordiska hvalf är endast upplyst af en lampa, som sprider ett svagt och bedröfligt sken. Vid Theaterns öppnande ser man midt uti fängelset Gustafs Mor Cecilia af Eka, tillika med sin Dotter, Joachim Brahes Enka, Margareta Wasa, som håller sin Son den unga Pehr Brahe i famnen. Anna Bjelke sitter bredevid dem. Man ser de öfriga Svenska Fruntimer, sittande på stenar här och der med sina Barn. Alla visa tecken af den yttersta sorg och förtviflan.

CECILIA AF EKA. MARGARETA WASA. ANNA BJELKE.

DE ÖFRIGE FÄNGSLADE QVINNOR OCH BARN.

CHOR.

Himmel! hör vårt rop uti nöden!
Är du ej mer de olyckligas far?
Sänd oss hämd eller skänk oss döden,
Bryt våra band eller slut våra dar.

CECILIA.

Min son! du, som med blygd skall bära
Blott tyngden af ett vördadt namn:
Jag dör — men ej uti din famn;
Du lefver — men förutan ära.

MARGARETA.

Min bror!

8

CECILIA.

Min Son!

BÅDA.

Men ack! vår röst

I dessa grafvars djup försvinner;

Vår klagan hinner ej ditt bröst!

CHOR.

Vår klagan ej till Himlen hinner;

Nej, döden är vår enda tröst.

MARGARETA,
som omfamnar sin Son.

O du! som föddes för att lida,

Min son! hvad skall ditt öde bli?

TILLSAMMANS

med de öfriga Fruarna, som alla med ömhet trycka sina Barn i famnen.

J, kära barn! som vid vår sida

Förenen späda klagoskri:

Er lefnad skall i tårar skrida,

I brist, förakt och slafveri.

Hvad edra mödrars hjertan svida

Att se er födde för att lida,

Att offer eller trälär bli!

CECILIA.

Men hvad? skall bojans tyngd också vår själ förtrycka?

Och känna vi ej mer vårt blod?

Jo, Gustaf är min son — han lefver — och hans mod

Skall oss ännu ur träldomsdjupet rycka.

MARGARETA.

Hvad vill en enskild ädlings dygd
Emot tyrannens makt och lycka? —
Nej, han skall störta sig med blygd —
Allt skall förgås — han sjelf, hans namn och fosterbygd.

CECILIA.

Men hatet hos ett folk som lärt att frihet dyrka!
Men ropet af en allmän nöd! . . .

MARGARETA.

Dess hat är utan våld, dess rop förutan styrka:
Och Sverge är ej mer, från sina Sturars död.

CECILIA.

Man sagt, att Sturens son uti sin moders armar
Af våra bergsbor hyllad är;
Att hämd, allena hämd är detta folks begär.

ANNA.

Kan hända Himlen sig förbarmar,
Och vår befrielse är när.

CECILIA OCH ANNA.

Ja glädoms! — Himlen ej utur tyrannens snaror
Hans lif förgäfves räddat har.

ALLA TRE.

Må, späda barn! ditt namn, din ungdom, dina faror
Med ömhet yrka ditt försvar!

CHOR.

Du enda hopp hos de förtryckta,
 Att njuta hämd mot sin tyrann;
 Må ej den glada stråle flykta,
 Som väg till våra hjertan fann!

ANDRA SCENEN.

FÅNGVAKTAREN. EN SOLDAT. STURENS UNGA
 SON. DE FÖRRE.

CECILIA.

Till dessa grafvars djup man gallren öppnas hör.
 Hvem är det usla rof man hit ur dagen för?

SOLDATEN,

öfverlemnande ett Barn åt Fångvaktaren.

Uti din säkra vård en dyrbar fånge lemnas:
 Dig snart skall kunnigt bli hvad öde honom ämnas.

CECILIA.

Ett barn! Men hvad o Gud! den unga Sturen! — Fort!
 Fort, skyndom oss att dö — min son, min son är slagen!

MARGARETA.

Ack! skulle så vår hämd af Himlen bli bedragen.
 Och detta var den hjälp, som vi förvänta bort!

(De förnämsta Fruarne omgifva Barnet och trycka
 det i sina armar; de öfriga sträcka sina händer
 mot himmelen och omfamna sina Barn.)

CHOR.

O Gud! Du våra bittra öden
 Till sista rågan uppfyllt har.

O Gud! så vägra då ej döden
Att sluta våra usla dar!

TREDJE SCENEN.

EN OFFICER. DE FÖRRE.

OFFICEREN.

Olyckelige! qväfven neder
En brottslig klagan; — Fort! till Christiern följn mig,
Att höra eder dom, det straff han er bereder.

CHOR.

Är det till döden du oss leder?
Välan! vi glade följa dig.

MARGARETA,
i det hon omfamnar sin son.

Min son! en mordisk glafven
Skall skära af ditt lif i början af sitt lopp!

CECILIA OCH ANNA,
i det de omfamna unga Sturen och Pehr Brahe.
Ack ömkansvärda barn! att följa er i grafven,
Det är vårt enda hopp.

ALLA TRE.

Är det till döden du oss leder;
Så vet, det är vårt enda hopp.

OFFICEREN.

Gån, dröjen icke mer; er Konung väntar eder.

CHOR.

Ja döden, döden är vårt hopp.

(De gå alla bort.)

FJERDE SCENEN.

Theatern förändras, och föreställer förnämsta Salen på Slottet i Stockholm, tillredd för en högtid. Näst efter sitt Hof, omgifven af Vakt, anländer Christiern och intager sin thron. En myckenhet folk har samlat sig till högtiden.

CHRISTIERN. FOLKET.

CHRISTIERN.

Sen mer än sexton år försvunnit
 I krigets faror och besvär,
 Jag af en rättvis hämd omsider målet hunnit;
 Och Sverge under oket är.
 Det ädla blod, som från dess hjerta flutit,
 Uti mitt säkra våld för evigt lemnat har
 En svag och sårad kropp, som lydigt kedjan drar,
 Sen mot min dolda list han all sin styrka brutit.
 Den stolta Göthens dygd, hans oförskräckta mod,
 Hans hat för utländskt Kungablod,
 Hans nit för segrens lön, hans trots mot dödens fara;
 Allt vikit för min hand, som mera vist förstod
 Att politikens nät med krigets vapen para,
 Och mina bödlars jern med mina härars makt.
 Sten Sture är ej mer; och bojerne förvara
 Hans maka och hans son till mål för mitt förakt.
 J, Danamännens käcka skara,
 Som med mitt våldes vidd förökt er äras glans!
 Gån, att med lekar, sång och dans
 Er sällhet och mitt lof på denna dag förklara.

13

Må mitt beröm de slagnas blygd,
Er glädje deras qval föröka!
Må nödens barn ett fåfängt skygd
För sina tysta tårar söka!
Må slafven häpen och förskräckt
Bland sina fäders bål se fröjdeeldar sväfvä,
Och, nedböjd uti stoftet, bäfva
Att lågan med hans blod på nytt skall blifva släckt!
Det skall en vällust för mitt öra,
En vällust för mitt hjerta bli,
Att edra glada sånger höra
Bland mina trälars klagoskri.

CHOR AF FOLKET.

Förkunnom högt vår Hjertes ära!
Må hundra folk af ryktets Gud
Hans storverk med förundran lära!
Må agget, vid vår glädjes ljud
Förtvifladt, sina bojor tära!
Må lydnad honom offer bära,
Och sjelfsväld darra vid hans bud!

(Ballet.)

EN FRUNTIMERS-RÖST.

Genom visdom, mod och styrka
Du en trotsig ovän fällt.
Måtte nu i segrens tält
Friden dina nöjen yrka,
Och ditt folk, förnöjdt och sällt,
Den Monarkens dygder dyrka,
Som dess heder återställt!

EN KARL-RÖST.

Du trygg på stridens bana
 Gick härarne emot:
 Din röst oss hördes mana,
 Du log åt farans hot:
 De flydde för din fana
 Och föllo för din fot.

CHOR.

Förkunnom högt vår hjertes ära m. m.

FEMTE SCENEN.

SEVERIN NORRBY. DE FÖRRE.

NORRBY,

som med hastighet kommer in på Theatern.

Monark! än är ej tid att fridens nöjen smaka;
 Än är ej gränsen satt för dina segrars lopp;
 Än hota stormarne att skaka
 Den thron, hvarpå du nyss med möda stigit opp.
 Ett grufligt vapengny man hör från alla kanter,
 Och re'n en stridbar tropp med flygande baner,
 Från alla skogars sköt och alla klippors branter
 Liksom en vredgad ström på fältet rusar ner.
 Man Gustaf Wasa främst för dem i spetsen ser,
 Som äggar deras mod och tyglar deras ifver,
 Och deras spridda lopp en stadgad ordning gifver.
 Min Konung, dröjom icke mer
 Att på försigtig vakt mot deras anfall vara.

CHOR AF FOLKET.

O Himmel! se vår nöd: o Himmel! oss försvara.

CHRISTIERN.

Försagda folk, som utan mod och själ
Den heder ej förtjent att lyda mitt befäl;
Jag lefver —

(stiger opp från sin thron.)

Och J vågen frukta!

Hvad! skulle ej min hand uti ett ögonblick

En hop förmättna bofvar tukta!

Föreanta utan val och styrda utan skick? —

J, tappre höfvitsmän, som vid er Konungs sida

Till större segrars mål ur större faror gått,

Gen bud, att ny förstärkning sprida

Kring murar, vallar, torn och slott.

Må detta upprorsband till nästa morgon blott

Uppå sin död, sin flykt och sina bojer bida!

(Till en af sina Officerare, som han qvarhållit.)

Gå, lät de fångar föras hit,

Som under slottets hvalf förvaras.

SJETTE SCENEN.

CHRISTIERN. NORRBY.

NORRBY.

Min flotta väntar dem. Mitt vakna trohetsnit

Försäkrat deras vård, och råder att de sparas

Till borgen för din säkerhet;

Re'n staden vackla ses uti sin hörsamhet,

Och nya farors hot omkring din hjessa sväfva.

CHRISTIERN.

Hvad? talar du till mig? — Vet, svage höfding, vet,
Det hör ej Christiern till att för en Gustaf bäfva.

NORRBY.

Min prins, om fordom någon gång
Din godhet stigit ned att mina rådslag gilla,
Så tillåt att min själ sig yppar utan tvång.
Jag lärt att till din tjenst mitt blod i striden spilla,
Men ej som hofman smickra dig;
Och minst då faran visar sig,
Med ett bedrägligt hopp din tjusta syn förvilla.
Jag vet, hvad du, min prins, med rätta vänta bör
Utaf dig sjelf, din här, och framför allt din lycka;
Men lyckan ofta högst en Kung till äran för,
Att honom djupast ned uti en afgrund rycka.
Tro, att det gifs en makt, som mera gälla plär
Än ödets lösa nåd och krigarns köpta här,
Som öfver mensklig krets den svagas dygder höjer,
Som vapenlösa barn på hjeltar segra lär,
Och som, ju mer hon qväfs, dess större utbrott röjer —
Det kärleken för Frihet är.
Förakta ej ett folk, som eldadt af dess låga,
Och förelyst af Gustafs mod,
Att hämnas sitt förtryck och sina Herrars blod,
Med en fanatisk fröjd ett hatadt lif skall våga.
Törhända tror du än i Gustaf finna kvar
Den yngling utan drift och stadga och förmåga,
Som fordom i ditt våld till gislan lemnad var:
Men nej, deri du dig bedrar.

I motgång och besvär han sina dygder öfvat,
 Och våra härar re'n med blygd och undran pröfvat,
 Vid Köping, Westerås, och sist vid Salas strand,
 Hvad man bör frukta af hans hand.
 En Sture tycks på nytt sig upp ur grafven häfva,
 Som till sitt rikes räddning går.

CHRISTIERN.

Min vän, jag ingen ting förstår
 Af dessa farors hot, som för ditt öga sväfva.
 Hvad! då min säkra makt på fruktan grundad står,
 Då Sverges Riddersmän för svärd och bilor stupat,
 Och folket, utan stöd, i blygd och brist fördjupadt
 Till jorden fallit ned att kyssa mina spår;
 Hvad! Norrby djerfs du då väl tänka,
 Att denna usla hop mitt välde skulle kränka?
 Nej vet, en enda blick förslår
 Att dem i dödens afgrund sänka.
 Allt åt min vundna thron en evig styrka spår,
 Se'n denna bof, hvars fjät jag fåfängt låtit söka,
 Se'n Gustaf sjelf i dag uti sin yra går
 Att mina offers antal öka.
 Du känner denna borg, du vet den största makt
 Är till dess anfall alltför ringa,
 Du vet ock till hvad höjd jag här min fruktan bragt.
 Men vore den ej nog att folkets lydnad tvinga,
 Och om man minsta spår till någon resning fann —
 Allt utan möda stillas kan,
 Blott några hufvun mer för bödelsyxan springa.

Gustaf Wasa.

NORRBY.

Ja, redan Stockholm utan knot
Vid sina bojors tyngd ses lyda och förtvina;
Men svag den lydnad är, som föds af bödlars hot.
Den tappra Sturens son, den trotsiga Christina,
Som i en qvinnas bröst en hjertes dygder bär,
Christina som så högt af folket älskad är,
 Än sina landsmän muntra vågar
 Att samla styrka, mod och tröst.
Re'n hoppet uti slafvens bröst
Och hämden i hans ögon lågar,
Se'n han förvissad är af hennes djerfva röst,
 Att Gustaf till dess räddning lågar.
Kanske din hand till blodbad sträckt,
 Emot försigtigheten felat,
Då denna qvinna ej med Rådet och sin slägt
 Ett lika nesligt öde delat:
Men sedan hämdens dag försvann,
Hör nu din midhet till att i dess rum regera.
Ja, Prins, det är ej blod, det är ej stränghet mera,
Som nu din thron befästa kan.
Att endast mörda och förstöra,
Och bilan till sin scepter göra,
Och fasan till sin viljas tolk,
Kan snart det lydigaste folk
Till raseri och uppror föra.
Om ingen miskund lemnar hopp,
Men hämden oupphörligt ryter,
Så räds att slafven oket bryter,

Och hvad i mod och styrka tryter
Af hans förtviflan fylles opp.

CHRISTIERN.

Till hvilken veklig dygd vill du mitt bröst försvaga!
Vet, trälen som i dag förtryckt af sina band
Ej djerfs att sucka eller klaga,
I morgon smekt utaf sin Herres hand
Skall snart hans envåldsrätt i vådlig tvifvel draga
Och hvarje mildhetsprof för prof af fruktan taga.
Af alla tidens rön den sanning styrka vann,
Att genom feghet blott en thron förloras kan.
Du känner den regeringslära,
Åt hvilken all min tid jag företrädet gaf,
Att mer med straffets bål, än genom stridens glaf,
Ej endast folkets mod men ock dess dygd förfära;
Ty ägde slafven hopp att kunna dö med ära,
Min vän, han lefde icke slaf —
Du sjelf, mitt högmod, krigets våda,
Allt hörs mig äfven nu till samma medel råda,
Och ej i dag åt lyckans nåd förtro
Den krona jag så dyrt betalat med min ro.

(Fångarne anlända.)

SJUNDE SCENEN.

CECILIA. MARGARETA. ANNA. UNGA STUREN.

FÄNGSLADE QVINNOR OCH BARN.

DE FÖRRE.

CHRISTIERN,

som fullföljer sitt tal till Norrby, visande på fångarne.

Se der det fasta värn, som skall min thron försvara!

Se der den säkra makt, hvarmed jag segra skall!

CECILIA,
 som med stolthet går fram mot Christiern.
 Välan, hvi dröjer du? Barbar, fyll upp dit käll:
 Det höfves en tyrann att ingen värlös spara.

Med våldsrätt du mitt fosterland
 I slafveri och nöd fördjupat:
 Min son i dina ränkor stupat,
 Min make för din bödels hand;
 Och du en qvinna skulle glömma,
 Som eldat dessa hjeltars mod? —
 Nej gå, var snar; låt bålet strömma
 Af dina sista offers blod!

CECILIA, MARGARETA OCH ANNA.
 Ja gå, var snar; låt bålet strömma
 Af dina sista offers blod!

CHOR.
 Ja gå, var snar; låt bålet strömma
 Af dina sista offers blod!

CHRISTIERN.
 Hvad? djerfva! skall jag längre lida
 Ert trots och edra smädeskri?
 Nej, fåfängt i sitt raseri
 Skall Gustaf för er räddning strida.

CECILIA, MARGARETA OCH ANNA.

CECILIA.
 Min son! du lefver än! du lefver och är fri!

MARGARETA.
 Min bror! du lefver än! du lefver och är fri!

ANNA.
 Hvad? Gustaf lefver än! han lefver och är fri!

Tillsamman.

ALLA TRE.

Vår död från denna stund skall mindre smärtsam bli.

CHRISTIERN.

Er död? Förmätna hopp! — och vågen J väl tänka
Att jag min oförrätt ej bättre hämnas vet?
Nej bäfven! — Christiern går att eder lifvet skänka,
Ett lif som i förakt och brist och uselhet

(Till vakten.)

Vakt! gån och fören Sturens enka
Till dessa rum.

NORRBY,
med bestörtning.

Men hvad?

CHRISTIERN,
afsides, till Norrby.

Hon sjelf förnedras skall
Att strida för min sak och hasta Wasas fall:
Hon sjelf hans djerfhet skall förskräcka
Med faran för en moders dar;
Ja, om han än af son har någon känsla kvar,
Skall han med sjelfmant nit sin hand i bojan räcka.
Ej nog, att jag med vapnens tvång
Hans djerfva anhang störtar neder;
Ej nog, att segrens Gud bereder
Hans död och Sverges undergång:
Nej, jag skall segra på hans heder;
Nej, jag befläcka skall hans dygd,
Då jag hans svaga bröst förleder
Att trolöst bryta sina eder

Emot en älskad fosterbygd.
 Allt hvad mitt hjerta mest behagar,
 Min hämd, min vredes raseri,
 Allt lofvar, att bland mina dagar
 Skall denna dagen sällast bli.

(Tar unga Sturen från Cecilia, och låter
 dölja honom bland vakten.)

ÅTTONDE SCENEN.

CHRISTINA GYLLENSTJERNA. DE FÖRRE.

CHRISTINA.

Försynen vare lof, som aldrig återvänder,
 Att höra den förtrycktas bön!
 Förskräcks, tyrann, förskräcks! ty redo är din lön;
 Den väntar dig i hämnarns händer.
 Ja, stunden ändtlig kommen är,
 Som himlen utsett har att Sverges bojor lossa:
 Se ut från dina torn, känn Gustaf och hans här,
 Och vet, att det är han, som skall din spira krossa.
 Barbar! som aldrig än förstod
 Att genom annan makt än svek och illbragd råda,
 Vet, du en hjelte snart får skåda,
 Som endast segra lärt med dygd och mannamod.

QUATUOR.

CHRISTINA, CECILIA, MARGARETA OCH ANNA.

Du vålnad af en vördad maka!
 J, skuggor af de hjeltars tropp,
 Som fordom varit Sverges hopp!

23

Ack skynden, skynden er tillbaka,
Gån, bjuden hela afgrunds här
Att i tyrannens hjerta rasa,
Och för hans tankar och begär
Beständigt breda ut den fasa,
Som lastens fjät förvilla plär!

CHOR.

Gån, bjuden hela afgrunds här
Att i tyrannens hjerta rasa,
Och för hans tankar och begär
Beständigt breda ut den fasa,
Som lastens fjät förvilla plär!

CHRISTINA, CECILIA, MARGARETA OCH ANNA.

Och J, som förr åt fallna trälar
Er tappra arm till räddning sträckt!
J, Svenske Riddersmanna själar,
Carl Knutson! Puke! Engelbrecht!
Gån, sväfven öfver Gustafs fana,
Gån att hans mod i striden mana!
Må ert exempel, edra namn
Den eld hos edra landsmän nära,
Som lär dem genom vapnens ära
Förlossas ur förtryckets famn!

CHOR.

Gån, sväfven öfver Gustafs fana,
Gån att hans mod i striden mana!
Må ert exempel, edra namn
Den eld hos edra landsmän nära,

Som lär dem genom vapnens ära
Förlossas ur förtryckets famn.

CHRISTIERN,
till Christina.

Jag blott kan ömka och beklaga
Ett utbrott af så svagt och fruktlöst raseri,
Och vill ej annan hämd uppå din djerfhet taga,
Än att du sjelf skall utsedd bli
Att främja mina värf och störta ditt parti.
Gå, skynda dig till Gustafs läger,
Säg, att jag i mitt våld hans moders dagar äger,
Vis honom ut det rum, der hon sitt fängsel har:
Säg, att sig dolken redan höjer
Som sönderslita skall det sköt, som honom bar,
Om han till nästa dag för Stockholms murar dröjer.
Men ångrar han sitt öfverdåd
Och, förr än dagens lopp sig lyktar,
Hans djerfva här förströdd utur min åsyn flyktar,
Skall jag ännu, i höjden af min nåd
Och trött att låta blodet strömma,
Åt modren frihet ge och sonens brott förglömma.

CHRISTINA.

Nej, ingen plågohamn sin grymhet längre sträckt!
Tyrann! och det är mig du vill i omsorg gifva
Ett värf, som afgrund sjelf till fasa skulle väckt!
Hvem, jag till Sverges fall ett nesligt medel blifva
Uti en bödels hand, som mördat all min släkt? —
Hvem jag, en hjeltes dygd förleda
Och snaran för hans fötter breda

Och bära döden i hans själ? —
Barbar! du känner mig ej väl.

CHRISTIERN.

Jag känner allt ditt hat och din förmättna yra;
Jag känner ock den hand som kan din djerfhet styra:
Gå, öfverväga väl din svaghet och min makt;
En pant, en dyrbar pant skall för din lydnad svara —
Christina, du är mor — nog af — du ser den fara
Som

(Lyfter dolken öfver hennes son, den Norrby
hittills hållit dold för hennes åsyn.)

CHRISTINA,
med yttersta förskräckelse.

Grymme, hvad? min son!

CHRISTIERN,
med köld.

Du kan hans dagar spara:

Lyd hvad jag dig har förelagt. —

Du, Norrby, gå, var snar, förkunna dessa djerfva,
Att höjden af min hämd skall likna deras brott;
Att döden väntar dem; att det är ångren blott,
Som detta ögonblick kan deras nåd förvärfva.

(Han går.)

NIONDE SCENEN.

CHRISTINA. NORRBY. CECILIA. MARGARETA.

ANNA. UNGA STUREN.

FÄNGSLADE QVINNOR OCH BARN.

CHRISTINA.

Från thronen uti bojer sänkt,
Af bödelsbilan skild från maka, släkt och vänner,

Och än med deras blod bestänkt,
 Mitt hjerta intet stöd och ingen tillflykt känner.
 Du, enda hopp mig återstod,
 Min son, min tröst i plågans dagar!
 Hvad? äger dygden några lagar
 Som fordra af min hand ditt blod? —
 Min son! skall då ditt späda bröst
 Af mig det sista stynget lida? —
 Nej, dessa pligter gå för vida:
 Nej, jag är mor, och bör ej strida
 Mot hjertats och naturens röst.

(Till Norrby.)

Ack! Herre, i min nöd jag till er ömkan flyr:
 Jag lärt, uti den dygd som edert hjerta styr,
 Att fienden från hjälten skilja:
 Jag sett förtryckarns vän ge den förtryckta stöd.
 Nej aldrig, aldrig med er vilja,
 Den grymme Christierns hand så grufligt offer böd.
 Med tapperhet i stridens våda
 Ni eder kung försvara vet;
 Men ej att utan afsky skåda
 En vild tyranns omensklighet.

NORRBY.

Rörd af de grymma qual, som eder själ förtrycka,
 Jag er beklaga bör, och kan ej göra mer:
 Er dygd förtjent en bättre lycka;
 Men dygden blir ett brott der enväld lagar ger.
 Kanske i lyckans sköt, bekrönt med segrens lager,
 Och i ett lugn som ej hans stränghet nödig gjort,

Att Christiern af min hand ett motstånd tåla bort:
 Men då i dag på nytt ett moln sig sammandrager,
 Som hota kan hans thron, som hota kan hans dar,
 Jag intet annat råd än af hans fara tar,
 Och tolk af hämdens bud, jag fasar — men jag lyder.

CECILIA,
 till Christina.

Glöm, glöm att du är mor, mins blott att du är slaf,
 Att Sverge är det — hör den röst, som himlen tyder,
 Den röst som ropar hämd utur din makes graf.
 Gå, bed min son med svaghet ej förnedra
 Det blod, som honom lifvet gaf.
 Säg, om jag stupa skall för mina bödlars glaf,
 Skall dock mitt stoft sig af hans seger hedra.

QUINTETTE.

CHRISTINA. CECILIA.	
MARGARETA. ANNA.	NORRBY,
Kärlek för en fosterbygd!	afsides.
Ädla känsla, rena låga!	Kärlek för en fosterbygd!
Stöd {dess} mod och {dess} förmåga	O hur mäktig är din låga!
Att till svaga trälars blygd	Himmel! skall så mycken plåga
Detta grymma offer våga,	Löna en så ädel dygd.
Som du kräfver af min dygd.	

CHRISTINA,
 till Norrby, sedan hon med tårar omfamnat sin son
 och lemnat honom i Cecilias armar.

Kom Norrby, skyndom oss; ditt hjerta snart skall säga
 Om jag förtjent en Stures kärlek äga.

(De gå alla bort.)

ANDRA AKTEN.

FÖRSTA SCENEN.

Theatern föreställer Gustafs tält, der man ser hans säng, bäddad med en björnhud, och hans vapen hängande öfver hufvudgården. Genom fonden af tältet, som är öppet, ser man en del af Gustafs läger, uppslaget på Munklägret. På ena sidan är en vik af hafvet, och på den andra en del af staden. I fonden af theatern ses en del af danska lägret, och längst fram Christierns tält. Flere poster stå på vakt. Båda lägren äro åtskilda genom Norrström.

GUSTAF. LARS SIGGESSON SPARRE. STEN ERICSSON LEJONHUFVUD. GUSTAF OLOFSSON STENBOCK. ERIC FLEMMING.

DE ÖFRIGE HUFVUDMÄN I ARMEEN.

GUSTAF.

J, Svenske Riddersmän, i hvilkas tappra mod
Ert fosterland ett värn mot tyranniet funnit;
J, som med ädel börd en ädel anda vunnit,
Och edra fäders dygd med edra fäders blod!
Du, oförskräckte Sten, du Sparre-namnets heder,
Förfarne Stenbock! ädle Thord!
Och du, som från dig sjelf din hela ära leder,
Du Pehrson! trogne vän, som ett försåtligt mord
If från min hjessa undanröjde;
Och J, som aldrig än er rygg för oket böjde,
J, Dalakarlar! raska tropp,
Som, då min röst ditt bistånd hördes mana,

Bland alla först till vapnen lopp
 Att följa mina fjät och Frihets-Gudens fana: —
 Se här det mål utaf vår bana,
 Der segren kröna skall vår möda och vårt hopp —
 Här, på en vördad thron, hvars hägnad Sverge njutit
 I edra fäders sälla dar,
 En bödel, en tyrann sitt välde upprest har: —
 Här, på er frihets graf, det ädla blodet flutit,
 Som mot förtryck och våld var fordom ert försvar.
 Förgäfves detta blod till Himlen hördes klaga,
 Och ropa hämd af edra bröders hand,
 Af dessa slätters barn, som darrande och svaga
 Med tystnad sänkte sig i slafveriets band.
 J skogens raska folk! J söner af det land
 Som trälar aldrig än uti sitt sköte närde,
 J voren de, som edra landsmän lärde
 Att känna rätt sin makt och fylla rätt sitt kall.
 Re'n fiendernas täta fall
 Omsider öppen väg för edra vapen lemnat;
 Fullkommen då det värf, hvartill er Himlen ämnat.
 Ett enda anfall än — och Sverge räddas skall.

EN RIDDARE.

Nej, Gustaf, din skall hedern vara,
 Att hafva frälst ditt land från nöd och slafveri:
 Den förste uti stridens fara
 Skall du ock först i segrens ära bli.
 Med dig vi alla äro lika
 I hat mot vår tyrann, i nit för Sverges väl;
 Men uti tapperhet och rådslag och befäl

För din förtjenst vi alla vika.

Ja, Himlen vare lof! den tid försvunnen är,

Då för det nesliga begär

Att, sjelf en kufvad slaf, på sina likar råda,

Man såg en son sin far, en far sin son förråda;

Då afund mot en inländsk dygd

Ett evigt tvedrägtsfrö i bröders sinnen kastat

Och man för enskild hämd, för enskild vinning hastat

Att störta i förtryck sin glömda fosterbygd. —

Nu, då vårt olycksmått sin höjd omsider hunnit

Och vi med upplyst syn de grymma villor funnit,

Som fordra all vår sorg, vår fasa och vår blygd, —

Om någon Svensk ännu en annan känsla andas

Än afsky för tyrannens lag;

Hans blod, vi svärje det, hans blod på denna dag

Med fiendernas blod skall blandas.

Om man ej än en Svensk beträdt

Att mot sin höfding trohet brutit;

Om mången okänd främlings rätt

Sitt skydd af våra vapen njutit;

O du, som all vår kärlek har,

Vår vän, vår skyddsgud och vår far!

Hvad prof bör icke du begära

Af Svears tapperhet och mod,

Då vi för frihet vapen bära,

Då Sverges väl och Gustafs ära

Skall blifva priset för vårt blod?

CHOR.

O du, som all vår kärlek har m. m.

GUSTAF.

Ädla skuggor, vördade fäder,
 Sverges Hjeltar och Riddersmän!
 Om ännu dess sällhet er gläder,
 Gifven friheten lif igen.
 Skola edra helgade grafvar
 Trampas af tyranner och slafvar?
 Nej, må trälldomens blotta namn
 Edra vreda vålnader väcka,
 Och er arm sig hämnande sträcka
 Ur den eviga nattens famn!

CHOR.

Ädla skuggor, vördade fäder,
 Sverges Hjeltar och Riddersmän!
 Om ännu dess sällhet er gläder,
 Gifven friheten lif igen!

(Mot slutet af denna chor hör man ljudet af
 trumpeter som båda en härolds ankomst.
 Tvänne riddare gå att taga honom emot.)

ANDRA SCENEN.

EN HÄROLD FRÅN DANSKA LÄGRET. DE FÖRRE.

(Man ser en krigshärold komma från danska
 lägret med Norrby och Christina Gyllenstjerna,
 åtföljde af några vapendragare. Norrby och
 Christina stadna utanför lägret, och härolden
 införes i Gustafs tält.)

HÄROLDEN.

Din kung, o Gustaf! till dig sänder
 Den tappreste bland sina hjeltars här;

Den ädle Norrby sjelf, som till ditt läger länder,
 Ett samtal snart af dig begär;
 Han lemna vill en gisslan dig i händer
 Till prof utaf den nåd, som Christiern för dig bär.

GUSTAF.

Hvad? tror tyrannen mig bedraga,
 Då på min här han icke segra rår? —

(Ger sin handske åt Härolden.)

Låt Norrby denna pant utaf min trohet taga;
 Säg, att han trygg mig nalkas får.

(Härolden går bort.)

(Till sina Riddare.)

Gån, tappre krigsmän, gån, att allt till storm bereda;
 Jag Christierns budskap här tar medlertid emot.
 Kanske han hoppas än mig genom svek förleda,
 Men jag ej fruktar mer hans ränkor än hans hot.

(Riddarne gå bort.)

TREDJE SCENEN.

GUSTAF. NORRBY. CHRISTINA.

NORRBY.

Uppå min konungs ord jag går att dig bebåda
 En stor, en oförmodad nåd:
 Af aktning för ditt mod han ömmar för den våda,
 Hvari dig störtat har ditt blinda öfverdåd;
 Han heldre som en far vill dig till lydnad råda,
 Än straffa ett försök som väcker hans förakt.
 En ädling, huru djerft! det högmod vågar hysa,
 Att strida mot en konungs makt,

Hvars stolta hjessa höljs af trenne kronors prakt,
Hvars kronor dubbelt högt af lagrens ära lysa.

GUSTAF,
med stolthet.

Jag trott, en värdig riddersman
För riddersmanna dygd bort mera aktning bära.
Hvad? Sevrin Norrby hoppas kan
Att genom hot en ädlings bröst förfära!
Mitt fosterland i slafveri,
I fattigdom, förakt och plågor,
Min hela släkt förödd af bödlars jern och lågor,
Och jordens klagorop och himlens hämdeskri:
Se här de grymma skäl som mig i vapen bringa —
Gå, möt mig uppå stridens fält,
Sök der att mig till lydnad tvinga,
Men nyttja ej ett språk som, hatadt och förstäldt,
En hjeltes hjerta bör förringa.
Gå säg, att under fjettrar böjd,
Och då mitt blod för bilan flyter,
Jag ej mitt ädla öde byter
Med en tyrann på thronens höjd.
Och skulle Sverge ej förlossas
Ur sina bojor af min hand,
Skall dock min ära bli att krossas
I gruset af mitt fosterland.

NORRBY.

Jag min förundran ej kan neka
Åt detta stolta mod, som dig i fallet för,
Men, om en oväns råd dig misstänkt vara bör,

Gustaf Wasa.

Må dock ditt hjerta sig beveka
 Utaf en röst som, mera kär,
 I hela folkets namn din hörsamhet begär —

(Till Christina, som stannat utanför tältet.)

Gån, träden hit, min fru, att eder pligt bevaka;
 Förkunnen för hvars lif hans lydnad ansvar bär.
 (Hon träder fram.)

GUSTAF,
 som, då han igenkänner Christina, springer tillbaka af förskräckelse.
 Hvad ser jag? — Sturens egen maka
 Tyrannens samråd! —

CHRISTINA.
 Håll! — jag blott hans fånge är —
 Du mera billigt borde dömma
 En dygd, hvars gifna rön ej någon tvekan tål,
 Hvad! skulle jag så nesligt glömma
 Allt hvad jag skyldig är mig sjelf och min gemål?
 Hur dyrt det nöje man mig lemnar
 Att här ett ögonblick ditt samtal äga få!
 Hur svårt för dig att undångå
 Det grufliga försåt man dina dygder ämnar!
 Men Gustaf! vackla ej — betänk,
 Att din ståndaktighet ett rikes frihet gäller;
 Att flera seklers väl blir dina vapens skänk;
 Att hela Norden re'n på dig sitt öga ställer —
 Se här den dom tyrannen afsagt har.
 (Hon ger honom ett bref.)

GUSTAF,
 läser.
 «Än Gustaf! än är dig en timma kvar
 Att ditt förnuft till sansning återkalla.

Kom, att med ödmjukhet för mina fötter falla,
Så framt du frälsa vill en älskad moders dar:

Vet, hennes lif beror utaf ditt svar;

Lyd, eller se dess blod från dessa murar svalla.»

(Med fasa.)

Hvad har jag sett? — Och detta val, barbar!
Och detta val ett prof utaf din mildhet var! —

(Med förtviflan.)

Och du! hvars grymma röst till hämd mig hördes mana,
Som väpnade min hand, som eldade mitt mod,
Hvi föll jag ej med blygd vid början af min bana?

(Med raseri.)

Förbannad bli min hämd, förbannad segrens fana
Den stund hon färgas skall utaf en moders blod!

Hvad plågodjup omkring mig sväfva!

Hvad känslor strida i mitt bröst!

Skall jag naturens rop förqväfva?

Skall jag förakta ärans röst?

Om jag mitt fosterland försvarar,

En moders graf jag öppna skall;

Om jag en moders dar bevarar,

Jag sjelf skall hasta Sverges fall.

Men hvad? — mitt löfte öfvergifva

Och bli förrädare och slaf! . . .

Men hvad? — så långt min grymhet drifva,

Med egen hand att sönderrifva

Det sköte som mig lifvet gaf!

Om mina qval din ömkan väcka,

O Du, som verldars spira bär!

Låt af ditt ljus en stråle räcka

Det hjerta som du leda plär!
 Säg hvilket brott bör mig befläcka?
 Säg hvilket offer du begär?

CHRISTINA.

Jag all din sorg och din förtviflan delar:
 Jag bäfvar för en sons, du för en moders död;
 Men om du sjelf i tro mot fosterlandet felar,
 Du sjelf, dess sista hopp, dess frihets enda stöd,
 Mån dermed frälsas kan en älskad moders dagar?
 Ack! säg mig, ädle riddersman,
 Då du ej kränka räds ett helgadt löftes lagar,
 Hvad trohet väntar du utaf en låg tyrann? —
 Du fordrar himlens råd — kan mer dess vilja röjas?
 Du ser den svagas gråt och mensklighetens blygd.
 Kan du med större prof utaf dess nåd förnöjas,
 Än då han hvarje dag ger dina vapen skygd? —
 Se Sverge — se ej mer, och låt ditt hjerta höjas
 Ur kretsen af en vanlig dygd.
 Om ödets domar innebära
 Att med ett dyrbart blod vår frihet lösas bör;
 Betag då ej din mor en ära,
 Som verldens undran får och hjeltars afund gör.
 Vet, då dess ädla hjessa dignar
 På bålet under bödlars hand,
 Hon nöjd det grymma slag välsignar,
 Som slutar hennes lif och Sverges träldoms band:
 Men räds, då du din heder mister,
 Om hennes dagar mer än Sverges frihet mån,
 Räds, att af sorg dess hjerta brister

Vid åsyn af en brottslig son.

Hvad har jag sagt? Mån jag väl glömmet

Hvars död jag med mitt råd i dag beseglat har? —

O du min make, och hans far!

Förlåt, att jag din son fördömmet

Att offras för ett folk, hvars skydd du fordom var.

Jag såg ditt blod för Sverge gjutas,

Din son bör följa dina spår;

Mitt lif skall med hans dagar slutas,

Men jag min pligt fullkomna får.

DUO.

GUSTAF OCH CHRISTINA.

Ädla dygder, dem vi dyrka,

Gån, att våra hjertan styrka!

Sverges väl på er beror.

CHRISTINA.

Men ack min son!

GUSTAF.

Men ack min mor!

BÅDA.

Du, hvars röst vår ömhet sårar,

Du, som ropar i vårt blod,

Tag, natur, tag våra tårar,

Men försvaga ej vårt mod!

NORRBY.

* Mitt bröst vid edra plågor blöder:

Som fiende, jag dock er dygd beundra vet —

Er dygd! . . . hvad säger jag? — en grym omensklighet,

Som blott sig på förtviflan stöder —

Hvad Gustaf! hoppas du, att för en moders mord
 Dig himmelen till lön en seger skall förära?
 Nej, frukta för hans hämd, och kom att nåd begära
 Då Christierns mildhet än . . .

GUSTAF.

Hans mildhet — hvilket ord! —

Det är då här jag bör dess verkan lära,
 Beskrifven med det blod, som nyligt strömmat ner
 Från dessa murars höjd, dem jag förfärad ser

En faders stungna lemmar bära! —

O Gud! — och det är du, som rikens öden styr! . . .

NORRBY.

Re'n tiden skyndar, dagen flyr;

Hvad svar skall jag din konung gifva?

GUSTAF,

sedan han en stund, lutad mot ett bord, med armen under hufvudet, stått
 fördjupad i sin sorg, reser sig hastigt upp, och säger:

Väl an! du om mitt svar skall genast kunnig blifva.

(Han går ut ur tältet att ropa fram cheferne
 och de förnämsta soldater i armén.)

J, som med mandom, tro och nit

För fosterland och frihet vapen fören;

Gån, ädle stridsmän, skynden hit;

Er höfding ropar eder — hören!

FJERDE SCENEN.

DE FÖRRE.

KRIGSMÄN AF GUSTAFS ARMÉE,
 som komma hastigt in från alla sidor.

GUSTAF.

Gån, träden fram och lyssnen till mitt tal —

Om någon utaf er, vid mistning af en maka,
 En syster eller mor, blef yrkad att försaka
 Sitt fosterlands beskydd; hvad blef väl edert val?

EN SOLDAT.

Du sett oss barn och far och mor och maka lemna,
 Att under ditt befäl oss på tyrannen hämnna.

QUATUOR.

Om någon enda i din här
 Så dyra pligter skulle kränka,
 Må strax hans blod den jord bestänka
 Som ett så nedrigt foster bär!

EN ANNAN.

Må han sin makas afsky väcka!

EN ANNAN.

Må han sin faders syn förskräcka!

EN ANNAN.

Må han förskjutna armar sträcka
 Mot en förnedrad moders famn!

ALLA FYRA.

Ja, må en evig skam befläcka
 Hans död, hans minne och hans namn!

CHOR.

(De draga ut sina svärd och slå på sköldarne.)

Nej, Gustaf, vet, vi en för alla
 Vid våra sköldar svärja det:
 Vi skola segra eller falla,
 Men aldrig svika dina fjät.

GUSTAF.

Väl, Norrby! du har hört, hvad du din kung skall svara.

NORRBY.

Jag går, för Christiern att förklara
 Hvad jag med undran hört och sett.

(Han ger handsken tillbaka.)

Se här den pant du af din trohet gett:
 Din mor är i mitt våld — Du snart skall varse blifva,
 Om Norrbys hjerta lärt att dygden aktning gifva.
 Farväl!

(Till Christina.)

Och ni, min fru, gå att med ödmjuk röst,
 Med tårar och med bön er vreda konung röra.

CHRISTINA.

Ack! på en tigers vilda bröst
 Hvad verkan vill min bön och mina tårar göra?
 Men Gustaf —

NORRBY.

Dröjom ej.

CHRISTINA.

Välan! vi skiljas böra —
 I morgon denna hand i Stockholm väntar dig.

GUSTAF.

Ja, hämnad eller död, du der skall finna mig.

(Norrby och Christina föras tillbaka af tvenne svenske riddare ända till förposterne.)

FEMTE SCENEN.

GUSTAF. SVENSKA RIDDARE OCH SOLDATER.

GUSTAF.

J stridsmän! gån och omsorg dragen

Att lägret tidigt hvila må.

I morgon, mina barn, i morgon är den dagen,
 Då Sverge af vår hand skall hämd och frihet få —
 Hör, Sparre! näst till mig skall du befälet äga;

(Han ger honom ett papper.)

I denna plan du slagets ordning ser.

Var mån att allt med noghet öfverväga —

Dig Stenbock! jag den fana ger,

Som i Sten Stures tid jag sjelf på krigets bana

Så mången gång med heder bar;

(Han ger honom svenska baneret.)

Må i din hand hon blifva segrens fan —

Thord Bonde! dig jag utsett har

Att med din raska här dig först i elden våga —

Och du, Sten Ericsson! skall vid min sida tåga

Från rum till rum, från tropp till tropp,

Att ägga knektens mod och lifva stridens låga —

Må dagens första skymt på dessa granars topp

Signalen till vårt anfall blifva.

(De gå alla bort. Man hör reträtten bådas med pukor
 och trumpeter, och tältet tillslutes åt lägrets sida.)

SJETTE SCENEN.

GUSTAF,
ensam.

Omsider får jag då ett obehindradt lopp

Åt mina qväfda tårar gifva.

Grymma, sorgsna klagoskri,
 Som på nytt i hjertat väckas,
 Ack! hur grufligt ropen J:
 «Bödel! må din själ förskräckas!
 Skall din hand, hvad raseri!
 Med en moders mord befläckas?»
 Men förgäfves ropen J.
 Ingen hjälp kan henne räckas;
 Nej, dess blod skall offradt bli.
 Hvad mig gläddt att vapen draga
 För mitt tryckta fosterland,
 I det hopp att lagren taga
 Af en älskad moders hand! —
 Hvad jag nu med fasa skådar
 Denna hjeltars Guda-lott,
 Då dess skörd min ånger bådar,
 Och min ära blir ett brott!

Men hvilket okänt lugn i mina sinnen gjutes! —
 Af sjelfva plågans tyngd som på mitt hjerta rår
 Jag, mattad och förtryckt, en lindring njuta får;
 Min känsla flyr, mitt öga slutes.

(Han kastar sig vårdslöst på sin säng, med
 armen stödd mot bordet, på hvilket står
 en lampa som upplyser theatern.)

SJUNDE SCENEN.

GUSTAF, sofvande. SVERIGES SKYDDSENGEL,
 som nedstiger på en sky, hållande i högra handen en diamants-spira, och
 stödjande den andra på hufvudet af ett lejon, som håller i sina
 klor en himmelsblå glob med Sveriges tre kronor.

SKYDDSENGELEN.

Slå, Gustaf! bort din sorg; vis farorna förakt;
 Tag an den muntra dygd som stora själar egnar,

Och känn i mig den gudamakt,
 Som detta rikes välfärd hägnar.
 Strid, hjelte, strid; och vet, att för ditt svärd
 Skall enväld fly och Sverges bojor falla:
 Hör Segrens Gud dig till sitt tempel kalla.
 Strid, hjelte, strid och blif en spira värd.
 Ja, tidehvarf från tidehvarf
 Din ätt skall Sverges krona bära:
 Ditt namn skall bli dess kungars ära,
 Och dina dygder deras arf.
 Glada Drömmars lätta tropp!
 Gån att hjeltens oro mildra:
 Gån att för hans tankar skildra
 Glansen af hans ödens lopp!
 Men J, som fasans skepnad fören!
 Församlens i tyrannens bröst;
 Fort, skynden er, hans lugn förstören
 Med plågans hot och hämdens röst.

(Skyddsengeln försvinner. Under en ljuflig musik visa sig de behaglige Drömmarne uti lätta skyar, dansa kring Gustaf och beströ honom med rosor och vallmo. Vid en olika ljuflig och mera liflig musik kommer en Dröm, som föreställer Äran, att kröna Gustaf med lagrar, medan en annan under Segrens skapnad lägger en trofé för hans fötter. De formere alla en grupp kring Gustafs säng. Under en faslig musik uppstiga ur jorden de grymma och olyckliga Drömmarne kring Christierns tält, som visar sig i fonden något öppet och der denna prins ses ligga på sin säng uti en orolig sömn. Förräderiet går att lemna honom en krona och en sköld med Sveriges vapen. Samvetsagget omgifver honom med sina ormar. Hatet skakar en fackla öfver hans hufvud, under det att Hämden krossar hans krona och rycker af honom svenska skölden den han skyndar att lemna åt en lycklig Dröm, som föreställer Pallas, hvilken tillika med Segren går att upphänga skölden öfver Gustafs hufvud, då emellertid de olycklige Drömmarne binda Christiern med kedjor, och

derpå försvinna under jorden. — Theatern förvandlas och visar Gustaf i drömmen en föresyn af sin strid, sin seger och sin ära. På ljusa skyar föreställas oräkneliga härar i silfverharnesk, hvilkas särskilde divisioner manas och anföras af Rykten på vingade hästar. Ända ned ifrån Gustafs läger stiga de högre och högre, öfverst upp öfver Stockholms murar, som tyckas gränsa till himmelen. Der, i spetsen för hela denna armé och åtföljd af sina generaler, ser man Gustaf tåga fram på Zodiaken, fästa sin fot på kräftans tecken och resa sitt standar ofvan uppå fästningen. Detta, som man ser, utmärker tiden då Stockholm intogs. — Åter förändras theatern och visar, tvärt igenom en sol, Odödlighetens tempel, med Gustafs ärestod i fonden. Den omgifves af Genier, som sjunga en chor. Äran tillika med Segren och Pallas, följde af de lycklige Drömmarne, gå att kröna den med blommor.)

ÅTTONDE SCENEN.

GUSTAF, sofvande. LYCKLIGA DRÖMMAR. GENIER.

CHOR AF GENIERNE.

Dig, Gustaf, som ditt folk ur nöd och trældom ledde,

Vi resa denna ärestod:

Den frihet, som din dygd åt Svea folk beredde,

Är ännu vårdad af ditt blod.

(Odödlighetens tempel försvinner och theatern föreställer åter Gustafs tält, tillslutet åt lägrets sida.)

NIONDE SCENEN.

GUSTAF ensam,
som uppvaknar.

Hvad ljuflig dröm! hvad bild af sälla tider!

Hur lyckligt är min själ af denna syn förbytt!

De grymma sorgers moln för hoppets strålar flytt,

En hög och himmelsk kraft sig i mitt väsen sprider —

Men dagen bryter in, och för den sista gång
Dess ljus till mina ögon hinner,
Om Sverge ej i dag utur ett nesligt tvång
Utaf min hand sin räddning vinner.
Du Gud, som Svea land ditt stöd
I flere seklers tid förlänat:
Kom, fräls ur slafveri och nöd
Ett folk som dig med trohet tjenat!
För dig min tanka synlig är: —
Om högmod, om ett falskt begär
Till kunglig makt och glans och heder
Jag i ett brottsligt hjerta bär;
Låt mig i striden störtas neder
Och gif blott segren åt min här.
Men om en ren och ädel ifver
Allena herrskar i min själ;
Om för din tjenst och Sverges väl
Jag mig i dödens faror gifver;
O Gud! o härars Gud! befall,
Att denna hand förtrycket hämnas!
Blott af din nåd kan segren lemnas,
Blott till ditt lof han egnas skall.

(Han går ut ur tältet.)

TREDJE AKTEN.

Theatern föreställer det inre af Christierns tält. Man ser denna Prins ligga helt beväpnad på sin säng. En dunkel lampa upplyser Theatern.

FÖRSTA SCENEN.

CHRISTIERN ensam,
som vaknar upp med förskräckelse.

Hvar är jag? — Himmel hjälp! — hvad grymma plågohärrar,
Som sväfva för min syn, som rasa i mitt bröst! —

Är då en Gud? — en Gud hvars röst

Med hotet af sin hämd den brottslige förfärrar? —

Ack samvet! samvet håll! — förmildra dina slag! —

Men hvilken blygd! hvad svaghet! — Är det jag —

Är det väl Christiern, som förskräckes

För dessa tomma skuggors tropp,

Som af en grumlad blod till hjernan ledas opp

Då tankans ljus af sömnen släckes? —

Nej, må en blindad verld i villans töcken se

De mörka andars hop, dem våra prester diktat

Att aktning åt en lära ge,

Som altaret och thronen riktat;

Men må ett upplyst vett åt dessa sagor le!

Nej, Styrkan är den Gud, som kungars dyrkan kräfver

Och allmänt fruktad är, fast han ej tempel har!

Den Gud som mina fjät till Svenska thronen bar;

Som trotsar afunds hot och nödens klagan qväfver:

Ja, fåfängt mot min arm den svaga sig förhäfver,

Då jag af styrkan har försvar.

Förmätne Gustaf, frukta

Min hand förutan nåd

På denna dag skall tukta

Ditt galna öfverdåd.

Ditt fosterland skall falla,

I trots af allt ditt mod,

Och sista droppan svalla

Af Sverges fria blod.

Ja! ryktets Gud skall bära

Till efterverldens famn,

Med glansen af min ära,

Föraktet af ditt namn.

ANDRA SCENEN.

CHRISTIERN. NORRBY.

NORRBY.

Jag uppfyllt har de bud dem du mig föreskrifvit:

Christinas hand på nytt de tunga fjättrar bär,

Och Wasas mor på flottan vårdad är —

Mitt öga och min själ, som noga aktning gifvit

På Gustaf och hans tappra här,

I deras vilda blick med häpnad varse blifvit

Det djerfva frihetsnit, det hämnande begär,

Som mer än menskligt mod i deras själar när —

Att längre hot och tvång mot detta folk försöka,

Skall blott dess raseri till dubbelt utbrott öka.

Jag läst i Gustafs själ — stolt, men ej otacksam,

Om du i dag hans mor tillbaka sänder,
Skall af din mildhet rörd . . .

CHRISTIERN.

Hvad? — i förrädarns händer
Jag sjelf? . . . Gå, låt det skepp till stranden föras fram,
Der hon på däckets höjd, i band och jern må slutas;
Och må, då minsta skymt till anfall visar sig,
Dess blod i sonens åsyn gjutas! . . .

NORRBY.

Nej, Christiern, denna pligt är icke gjord för mig —
Jag är soldat; och kan ej bödel vara —
Jag lyda lärt; men lyda utan blygd.
Befall — jag skyndar glad i tusen dödars fara:
Mitt gods, mitt lif, mitt blod, du ingen ting må spara:
Allt hör min Konung till — mig tillhör blott min dygd!

DUO.

CHRISTIERN.

Hvad! du ej räds din hörsamhet neka?

NORRBY.

Ack! låt min bön ert hjerta beveka!

CHRISTIERN.

Nedrige, frukta! Jag ren i din själ
All dess falskhet, dess trolöshet skådar!

NORRBY.

Mindre jag fruktar den hämd du mig bådar,
Än de faror som hota ditt väl.

BÅDA.

O himmel! skall midt uti nöden	O himmel! hvad grufliga öden!
Mitt folk icke mer stå mig bi?	Hvart för dig ett blindt raseri?
Men jag svär det vid hämden och	Men jag svär, att i plågor och dö-
döden,	den
Dina svek skola fruktlösa bli.	Mot dig sjelf din försvarare bli.

CHRISTIERN.

Ja, jag din afsigt röjt: du sökt mitt folk behaga,
Att trolöst höja dig uppå din konungs fall.

NORRBY.

Jag endast sökt dig undandraga
Det hat, som innan kort ditt välde störta skall.

CHRISTIERN.

Du hotar mig — men vet, jag skall din djerfhet styra —
Vakt! fjättren honom —

(Vakten, som kommit in, drar sig tillbaka
med förskräckelse.)

Hvad! — J bäfven vid hans blick? —

NORRBY,

som sjelfvilligt går fram att låta fängsla sig.

(Till Vakten.)

(Till Christiern.)

Gån, lyden eder kung — Månn' i så nesligt skick
Den hand försänkas bort . . . Men nej — din blinda yra
Ej reta bör min harm — hon blott min ömkan gör —
Om du mitt trogna nit och mina tjenester glömmar,
Min heder och min pligt jag dock ej glömma bör.

CHRISTIERN.

Soldater, fort! . . .

Gustaf Wasa.

NORRBY.

Farväl! . . .

(Han föres bort.)

CHRISTIERN,
till Vakten.

Jag edra hufvud dömmar

Till ansvar för hans vård — Välan! af hämdens bud

Jag sjelf skall blifva tolk

(Ett tjockt mörker öfverhöljer Theatern. I det samma Christiern nalkas öppningen af tältet, uppstiga ur jorden de båda mördade Ribbingarnes skuggor och stänga honom vägen. De äro unga barn, klädde i hvita svepningar och blodige om halsen, med håret utslaget och hållande hvarann om lifvet.)

TREDJE SCENEN.

CHRISTIERN. FLERE SKUGGOR,
som efter hvarannan synas och försvinna.

CHRISTIERN.

Men hvilken syn, o Gud! —

DE TVÅ UNGA RIBBINGARNES SKUGGOR.

DUO.

Ur den mörka grafvens boning

Resa vi oss upp till hämd.

Grymme! hoppas ej förskoning;

Straffets timma är bestämd.

Ungdom, oskuld, tårar, böner,

Allt hvad menskors ömkan röner,

Mot ditt hat ej mäktigt var:

Men förskräcks! — En Gud och Far

Skall vårt blod tillbaka kräfva.

Barbar!

Fly och bäfva!

STEN STURES SKUGGA,

under svepningen klädd i harnesk och en mantel af purpur; hufvudet
bart och sidan blodig.

O du! hvars tyranni ett ohördt medel fann

Att öfver dödens gräns din vilda grymhet sträcka,

Känn skuggan af en riddersman,

Hvars kalla stoft du sökt att skymfa och befläcka.

(De Svenske Herrars skuggor som blifvit mördade på
Christierns befallning vid blodbadet i Stockholm resa
sig upp ur jorden.)

CHOR AF SKUGGORNE.

Du skall ej strafflöst längre rasa,

I blygd och trots af himlens makt:

Du var ett mål för jordens fasa;

Blif nu ett mål för dess förakt!

STEN STURES SKUGGA.

Du mot det fall skall fåfängt sträfva

Som hämdens Gud tyranner spar:

CHOR.

Dig Gustafs hand i dag skall häfva

Ifrån den thron du sölat har.

Barbar!

Fly och bäfva!

JOACHIM BRAHES SKUGGA.

Du gått att sluta mina dar,

Men du mitt hat ej kunnat qväfva:

Min hämd i döden lefver kvar.

CHOR.

Barbar!

Fly och bäfva!

ERIC WASAS SKUGGA.

Min skugga skall i striden sväfva,
Att vaka för min sons försvar.

CHOR.

Barbar!

Fly och bäfva!

(Christiern har hela tiden visat den yttersta förskräckelse.
Än vefvar han kappan för ansigtet, än tycks han med
sina åtbörder anropa Skuggornes medlidande.)

CHRISTIERN.

Ack grymma här! håll opp! — håll opp att mig förfölja! —
I hvilken afgrund fly? — I hvilket djup mig dölja? —

(Han kastar sig baklänges på sin säng, utsträcker
armarne, och tycks med de häftigaste rörelser
vilja drifva dem tillbaka.)

CHOR AF SKUGGORNE.

Tyrann! som slutit har ditt bröst
Mot den förtrycktes rop i nöden;
Hör nu förbannelsen och döden
Uti ditt eget hjertas röst!
Du skall i striden se oss sväfva,
Att våra söner ge försvar.

Barbar!

Fly och bäfva!

(De sjunka ned i jorden. I det samma hör man
en muskötteri-salva, och på långt håll trumpe-
ter som blåsa alarm.)

CHOR,
bakom Theatern.

Skyndom, skyndom i gevär!

Skyndom, fienden är här.

FJERDE SCENEN.

CHRISTIERN. EN OFFICER,
som med hastighet kommer in på Theatern.

OFFICEREN.

Ack Herre! vet, att på vårt läger

Den djerfve Gustaf ren ett grufligt anfall gjort.

Man blott ännu mot stadens port

En väg till räddning öppen äger.

CHRISTIERN,
ännu förvillad af sin syn.

Ack! skuggor, spöken, troll! nåd, nåd! — förbarmen er!

Mitt bröst af ormar tärdt, mitt blod och mina tårar,

Är det ej nog? —

(Kommer sig något före.)

Men hvad? Männ' än en dröm mig dårar?

(Blir varse Officeren.)

Hvad vill du? — Tala, säg! . . .

OFFICEREN.

Ack dröjom icke mer! . . .

CHOR,
bakom Theatern.

Himmel hjälp! hvad gruflig fara;

Lägret öfverrumpladt är.

Fallom ut att oss försvara;

Skyndom, skyndom i gevär!

CHRISTIERN.

Hvad larm och rop . . .

OFFICEREN.

Mitt råd skall ej ditt mod behaga;
Men uti nödens tid det mig förlåtas bör: —
Att inom stadens mur oss strax tillbaka draga,
Se här den enda väg, som segren möjlig gör.

CHRISTIERN,

Hvad säger du — Hvem jag för Gustaf flykten taga? —
Millioner upprorsmän och hela världens makt
Kan ej uti min själ en lika fruktan jaga,
Som den en villosyn till mina sinnen bragt.

(Efter någon tystnad för att åter hämta sig,
stiger han upp, sätter hjelmen på sig
med en trotsig uppsyn och fortfar:)

Gå, att min livvakt sammankalla;
I spetsen för mitt folk jag sjelf mig visa vill.

FEMTE SCENEN.

DE FÖRRE. EN ANNAN OFFICER,
med lika hastighet.

DEN SENARE OFFICEREN.

Fly, konung, eller räds i Gustafs händer falla:
Fly! — om ett ögonblick är icke tid dertill.
Vårt läger är förstördt, vårt folk till rygga drifvit,
Och Norrby, genom våld af egna landsmäns hand
Ur vaktens armar ryckt och löst från sina band,
Med hast till flottan sig begifvit —
Hans kärlek hos sitt folk, hans välde och hans harm,

Allt hotar dig — men mest den tappre Gustafs arm,
För hvilken allt ses stupa och försvinna.

CHRISTIERN.

Jag går — om detta svärd ej honom störta kan,
Skall han åtminstone en dyrköpt seger vinna.

(Till förste Officeren.)

Till flottan genast far. Tyd Sevrin Norrby an,
Att jag ännu hans brott förlåter,
Blott att han strax för bilan strömma låter
Det blod jag dömt att offras opp.

(Till den andra.)

Gå, flyg, var snar — och du, till slottet hasta:
Befall Christinas vakt att högst från tornets topp
Den fångna hufvudstupa kasta —
Vid åsyn af dess blod och sönderslitna kropp
Förrädarn darra skall, och hämmas i sitt lopp.

SJETTE SCENEN.

Theatern förvandlas och föreställer Stockholms Fästning, flankerad af torn. Mot fonden ser man Slottet, Tornet Tre Kronor, och spirorne af St. Nikolai och Riddarholms Kyrkorne. Hafvet är i fonden, der man finner en del af Danska Flottan ligga för ankar.

GUSTAF OCH HANS FOLK.

GUSTAF.

Vänner, skynden er in i striden!
Himlens Gud våra vapen styr:
Vänner, skynden er, nu är tiden:
Segren kallar er, Christiern flyr.

CHOR AF SVENSKARNE.

Fort till storms, alla tillika!
Följom Gustaf och segren åt!

Hvilken Svensk vågar att svika

På dess modige fäders stråt?

(Man reser stormstegar; Danskarne kasta granater på de belägrande; dessa betäcka sig med sina sköldar, stegarne kullkastas, en del af soldaterna nedstörtas, och anfallet drifves tillbaka.)

CHOREN

fortfar.

Hvad? skulle Göthers ättlingar vika?

Vika för slafvars darrande stål?

Nej, fallom an alla tillika!

Hämd och frihet är segrens mål.

(De föra fram kanoner, som göra brèche på muren; och resa åter upp stormstegarne. Danskarne börja vika. Gustaf fattar sjelf Svenska baneret, för det med ena handen, håller skölden öfver hufvudet med den andra, och stiger så upp till brèchen, åtföljd af sina soldater. Då han hunnit högst upp på muren, reser han der baneret. Danskarne öfvergifva brèchen och murarne; och medan ett parti Svenskar tränger sig in genom öppningen, tåga de andra, följde af kavalleriet, in öfver vindbron, som för dem blifvit nedfäld.)

GUSTAF,

i det han fattar standardet.

Vänner, följ en höfdings öden!

Än ett anfall, och segren är vår.

CHOR AF SOLDATERNE,
som följa honom till storms.

Ja, vi följa vår höfdings öden:

Då du bjuder, är segren vår.

CHOR AF SVENSKAR OCH DANSKAR
under stormen.

SVENSKARNE.

Flykten, fiender! hämden och döden
Följa modige Svears spår.

DANSKARNE.

Gustaf kommer; och hämden och döden
Rusa tätt uti hjeltens spår.

GUSTAF,
i det han reser standaret på muren.
Segren är vår! segren är vår!

CHOR AF BÅDA HÄRARNE.

SVENSKARNE.	DANSKARNE.
Väljen snart mellan flykten och döden!	Flyktom, flyktom! O nesliga öden!
Segren, segren, segren är vår.	Annan räddning ej återstår.

SJUNDE SCENEN.

Theatern förändras, och föreställer det inre åt Fästningsporten, af Stockholms yttre murar.
Christiern, med sine Höfdingar och någre få Soldater, kommer in och stadnar midt på Theatern.

CHRISTIERN.

Gå, skynden hit! kom, stadnen här,
Att de förmätas anfall bida!

TVENNE AF HÖFDINGARNE.

Förmätet är mot ödet strida;
Oss endast döden väntar här.

ÅTTONDE SCENEN.

EN DANSK OFFICER. DE FÖRRE.

OFFICEREN
till Christiern med yttersta häftighet och bestörtning.
Fly hastigt härifrån — din fiende, ditt folk,
Allt denna stund sig mot dig vänder.
Afgrunder omge dig. Förräderiets dolk
Har väpnat Sevrin Norrbys händer.

CHOR.

Fly hän! förgäfves är att strida
Mot Norrbys arm och Gustafs här.

CHRISTIERN.

Nej, jag vid jord och himmel svär,
Att på förrädarns ankomst bida.

EN AF SOLDATERNE.

Se der hans tropp!

EN ANNAN.

Hör der hans röst!

NIONDE SCENEN.

SEVERIN NORRBY. DE FÖRRE.

(Sevrin Norrby, med värjan i handen, följd af en talrik trupp, kommer inrusande på Theatern. Båda trupperne hålla sig stilla under gevären. Men Christiern springer fram att ränna värjan genom Norrby, som undböjer stöten och kastar sin värja för Christierns fötter.)

NORRBY,
med bestörtning.

Hvad raseri! — Välan, se här! se här mitt bröst —

(Han öppnar sitt bröst.)

(Med ömhet.)

Jag gick att för din räddning strida.

(Christiern med häpnad, ånger och glädje, omfamnar Norrby, och ger honom sin värja tillbaka; under det Soldaterne ännu visa sin fruktan och upprepa i

CHOR.

Förgäfves är mot ödet strida:

En säker död oss väntar här.

NORRBY.

Är ej er konung vid er sida?

Och edert hopp försvunnet är!

SOLDATERNE.

Hvad hopp af mod och vapen bida,
Då döden oundviklig är?

CHRISTIERN.

Välan! så stupen vid min sida!
Er pligt, er heder det begär.

CHOR.

Välan! vi stupa vid din sida.
Att dö med dig, vår heder är.

(Striden börjas å nyo. Svenskarne och Danskarne drifva ömsom hvarandra tillbaka. Ändtligen måste Christiern taga flykten; och hela Gustafs här med kanoner och och full musik tågar in genom fästningsporten. Dal-karlarne sluta marchen.)

TIONDE SCENEN.

Theatern förändras, och föreställer Hamnen vid Stockholm. På ena sidan ser man Slottet med Tornet Tre Kronor: på den andra St. Nikolai Kyrka. I fonden visar sig Hafvet, och en del af Christierns Flotta, färdig att lyfta ankar. Flere slupar tyckas vänta att föra Danskarne om bord.

CHRISTIERN,
åtföljd af sin livvakt

Hvarthän? hvarthän, försagde hopar?
Stån eder konung bi! — Men nej; jag fåfängt ropar.

(Under föregående recitativ hör man på afstånd bullret af pukor, trummor och muskötter. Detta buller, så väl som Svenskarnes segerrop, nalkas småningom. Man ser Danskarne springa öfver Theatern och fly åt hamnen. Officerarne samla dem och föra dem tillbaka i striden. Andre kasta sig i slupar och skynda till flottan.)

CHOR AF SVENSKARNE,
som ännu ej synas.

Triumph! triumph! seger och ära!

(Man ser öfver Stadsmurarne en häftig rörelse af pikar och muskötter. Flere Danskar störtas ned från murarne, och bommen tillslutes. Qvinnor, så väl som karlar utan hjälm tränga hårdt på Danska garnisonen.)

CHRISTIERN.

Välan! jag än om slottet rår:

Dess fasta värn ännu en fristad skall förära.

(I detsamma han nalkas Slottsporten, höres innanför ett segerrop. Danska standaret på Tornet Tre Kronor fälles ned, och det Svenska uppreses. Christina Gyllenstierna träder fram på en balkon öfver porten.)

CHOR,
innanför Slottet.

Lefve Gustaf! segren är vår.

ELFTE SCENEN.

CHRISTINA GYLLENSTIERNA. DE FÖRRE.

CHRISTINA.

Tyrann, vik bort! — allt hopp är dig betagit —

Vet, denna borg, som du försvara tänkt,

Är mer ej din — Det folk, som dina fjättrar dragit,

Med våld i dag sig sjelfva frihet skänkt —

Jag hatar dig för högt att ej din död befara:

Fly därför hän! — var mån att undan svärdet spara

Ett lif som, i förakt, i brist och plågor sänkt,

För dig en grym och långsam död skall vara.

(Hon går tillbaka in i slottet. Christiern, som af hennes tal blifvit slagen som af en ljungeld, vaknar åter ur sin dvala vid Svenskarnes segerrop.)

CHOR AF SVENSKAR
bakom Theatern.

Lefve frihet och fosterbygd!

CHRISTIERN,
med yttersta förtviflan.

Hvad öde nödgas jag, o himmel, att förfara! —

Fly — och ej hämnas få! — O raseri och blygd!

(Han skyndar till hamnen med några få af sina Riddare och Soldater, att hufvudstupa begifva sig till flottan. De, som ej kunna följa honom, lägga ned sina vapen vid Segervinnarens ankomst.)

TOLFTE SCENEN.

GUSTAF. SVENSKA RIDDARE OCH SOLDATER. CHRISTINA
MED DE ÖFRIGE FÅNGARNE FRÅN SLOTTET. DANSKA
SOLDATER. STOCKHOLMS INVÅNARE.

(Gustaf stiger fram med värjan i handen, åtföljd af sitt folk. Danskarne kasta sig till jorden och hela Theatern uppfylles af Soldater, som ställa sig upp på båda sidor.)

GUSTAF.

Soldater! hören opp att låta blodet rinna! —

Hvad man med heder vann, med mildhet nyttjas bör.

Må mina fiender och mina landsmän finna,

Att det är jag, som här befälet för.

(Han sätter in värjan, ger skölden ifrån sig och tager af sig hjelmen.)

CHOR.

Triumph! triumph! seger och ära!

TVENNE AF FRUNTIMREN,
som på Slottet hållits fångna.

Vi segrat — himlen vare ära,

Som ur tyrannens hand en blodig spira ryckt!

Ja, Sverge skall ej mera bära
 Det jern-ok, som dess skuldror tryckt.

GUSTAF.

Ack! — denna sälla dag, som fröjd och frihet räcker,
 Åt mig allena fasa ger.

Min mor! —

GUSTAF. { Hvad styng ditt minne hos mig väcker!
 MARGARETA. { Hvad ord, som all min smärta väcker!

TILLSAMMANS.

Min mor! kanske du är ej mer!
 Om i ditt blod i dag skall hämnas
 Vår seger och tyrannens blygd,
 Hvad tröst kan mer mitt hjerta lemnas?

CHRISTINA.

Den tröst som stora själar ämnas,
 Den tröst att lida för sin dygd.

(Vid slutet af denna Aria ser man en Vapendragare och
 ett Fruntimmer anlända till stranden och nalkas Gu-
 staf. I det samma går hela Danska flottan till segels.)

TRETTONDE SCENEN.

GUSTAF. CECILIA AF EKA. EN NORRBYS VAPEN-
 DRAGARE. RIDDARE. SOLDATER. SVENSKA
 FOLKET.

DUO.

GUSTAF.

Men himmel! ser jag rätt? hvad oförmodad lycka? (r)
 Min mor! . . .

CECILIA.

Min son!

GUSTAF.

Du lefver! . . .

CECILIA.

Du är här! . . .

BÅDA.

Jag får då än en gång i mina armar trycka

GUSTAF. { Hvad näst mitt fosterland i verlden kärast är.

CECILIA. { En älskad son, som mig och Sverge värdig är.

GUSTAF.

Jag mina pligter lydnad gifvit,

Som redlig Svensk och Riddersman:

Men ack! min ömma Mor! om du ej räddad blifvit,

Jag segren och mig sjelf med fasa skådat an.

BÅDA.

Men sedan farans hot försvunnit,

Må glädjen råda i vår själ!

Natur och frihet seger vunnit:

Vårt lif är frälst, med Sverges väl.

GUSTAF.

Men ack! . . . uti min famn . . . ur dina bödlars händer . . .

Säg . . . af hvad underverk är du väl återförd? . . .

NORRBYS VAPENDRAGARE,
som härtills hållit sig afsides.

Vid åsyn af er sorg och edra dygder rörd,

Den ädle Norrby sjelf er mor tillbaka sänder —

GUSTAF.

Hvem, han? — hvad hör jag? — kan det vara?
O himmel! på hvad sätt min tacksamhet förklara? —

(Till sitt folk.)

Gån, lösen alla fångars band,
Och lämnen dem till pris i Sevrin Norrbys hand.
(Vapendragaren går bort.)

FJORTONDE SCENEN.

GUSTAF WASA. CECILIA AF EKA. CHRISTINA GYL-
LENSTJERNA. SVENSKA HERRAR OCH FRUAR.
RIDDARE. SOLDATER. FOLKET.

CHRISTINA,

som stiger ur Slottet, åtföljd af de förnämsta Svenska Herrar och
Fruentimmer, som Christiern derstädes hållit fångslige.

Kom, Gustaf, kom! den lön är färdig
Som du med egna dygder vann;
I lyckan jemn, i nöden hårdig,
Du bäst ett folk regera kan;
Och hvem är mer en krona värdig,
Än den som störtat en tyrann?

CHOR.

Kom, Gustaf, kom! den lön är färdig;
Som du med egna dygder vann;
I lyckan jemn, i nöden hårdig,
Du bäst ett folk regera kan.
Hvem är väl mer en krona värdig,
Än den som störtat en tyrann?

ALLMÄN CHOR.

Lefve den hjelte, som Sverige förlossat!
Lefve vår konung! lefve vår far!

Svearnes bojar han modigt förkrossat,
 Svearnes kärlek skydde hans dar!
 Måtte hans namn genom seklerne räcka,
 Vårdadt och lofvadt i frihetens sång!
 Måtte hans dygd hos nationerne väcka
 Fasa och hämd mot tyranner och tvång!
 Njute, till Folkets och Konungens heder,
 Spiran sitt välde och lagen sin rätt!

Pryde hans ätt,

Till tusende leder,

Den thron han beklädt!

(Under denna Chor gå de åtta Riddare, som åtföljt Gustaf och som ofvanföre äro uppräknade, att höja honom på sina axlar. De upplyfta honom på en sköld som är lagd på standaret, och tecknad med Svenska vapnet. Man igenkänner dessa Herrar af vapnen på deras sköldar, som de hålla med ena handen, under det de bära upp Gustaf med den andra. Sedan han således blifvit förd kring Theatern, upphöjes han på en Thron af trophéer, der han emottager Kronan, och der de förnäma samt folket gifva honom betygelser af en undersåtlig vördnad.)

Historiska Uppllysningar.

- (a) Severin (= Sören) Norrby, Danemarks Rikes Råd och Amiral, en af de störste krigsmän i detta tidehvarf. Han tjente Christiern med en frimodig tillgifvenhet så länge dennes grymheter ej hade skilt honom från thronen; men då Norrby ej såg något hopp öfrigt för sin Herre att återvinna de throner, från hvilka hans tyranni en gång hade störtat honom, uppeldades Norrbys ärelystnad. Han bibehöll sig länge som herre öfver Gottland, och hade blifvit en farlig fiende för Gustaf I om Christina Gyllenstierna, som han hade fången, velat ingå med honom i förbund. Hans omsorg att frälsa de fleste af Svenska Adeln ur Christierns händer hade gjort honom många vänner; men äntligen måste han öfvergifva Gottland, tvungen af Svenska och Danska Konungarne. Han lefde sedan i landsflykt hos Christiern, i Kejsar Carl V:s Hof, och blef slagen i de Italienska krigen under Kejsarens fanor.
- (b) Christina Gyllenstierna, Riks-Rådet Nils Ericsson Gyllenstiernas och Fru Sigrid Eskilsdotter Banérs dotter. Har varit en af de mest förtjente mot sitt Fädernesland. Hennes ståndaktighet i motgång, hennes mod, hennes tillgifvenhet för riket bör göra hennes namn äfven så vördadt som stort. Vid 19 års ålder enka efter Riksföreståndaren Sten Sture den Yngre och moder för tvenne barn, Nils och Svante Sture, var hon den enda, som i den allmänna förvirringen ej glömde riket. Hon försvarade Stockholm mot Christiern II i 7 månader, och fast hon såg sig öfvergifven af de förnämsta hennes mans vänner, nekade hon ännu att böja hufvudet under oket, till dess Borgerskapet och sjelfva besättningen på Slottet tvungo henne att ingå förlikning; och då öfverlemnade hon dock ej Slottet förr, än hon låtit i fredspardon intaga alla de Herrar som ännu ej underkastat sig Christierns välde: och sedan dessa heliga löften af tyrannen blefvo brutne, emottog Christina sitt öde med en hjeltemodig ståndaktighet, som kostat henne lifvet, om ej Severin Norrbys förböner förmått frälsa henne. Förd af denne Amiral i fångenskap till Gottland, emotstod hon ock med samma frimodighet alla de anbud, som hans ärelystnad gjorde henne och som kunnat återföra henne på den thron, som hon med Sturen förut besuttit; men kärleken för Fäderneslandet öfvervann både ärelystnaden och hennes ömhet för sina barn, hvilka genom

Gustaf I:s upphøjelse sågos för alltid skilde från den värdighet, så väl deras fader som farfader beklädt. Frigifven efter Christierns olycka och återkommen till sitt fädernesland, som blifvit befriadt af Gustaf Ericssons hjertmod, blef hon en af hans trognaste undersåtare; och sedan hon vid 19 års ålder visat den största själ och mandom, visade hon nu, 10 år derefter, de mest stilla och fromma dygder (ett sällsamt exempel!) och lefde i ro, sedan hon ingått ett senare gifte med Riks-Rådet Johan Thuresson Roos, en son af den orolige och upproriske Riks-Marsken Thure Jöransson Roos. Med honom hade hon en son, Gustaf Johansson Roos, som vid Konung Eric XIV:s kröning tillika med Svante Sture, hennes enda son af första giftet, blef till Grefvelig värdighet upphöjd. Christina slöt sin ärofulla lefnad 1559, tvenne månader efter sin förföljares Christiern II:s död och ett år före sin vän och fosterson Gustaf I, som hedrade henne med sin ömma saknad.

- (c) Margareta Wasa, den enda af Gustaf I:s systrar, som öfverlefde sin broders upphøjelse. Genom sitt första gifte med Riks-Rådet och Riddaren Joachim Brahe är hon stammoder för Braheska ätten. Hon gifte sig andra gången med Grefve Johan af Hoijs, Tysk Riks-Grefve och en af de utländningar som med stor otacksamhet bemötte Gustaf I:s välgärningar.
- (d) Anna Thuresdotter Bjelke försvarade Kalmare Slott på samma tid, som Christina Gyllenstierna innehade Stockholm, och var den enda, med Riksföreståndarens enka, som motstod Christiern. Hon emottog Gustaf Wasa i Kalmar, då han flyktig ur Christierns fängelse återkom till Sverige, att frälsa det ur tyrannens händer. Hon öfverlemnade ej Kalmar genom någon dagtingan, utan blef förd fången till Gottland, då slottet genom storm blef af Norrby intaget.
- (e) Lars Siggesson Sparre, Svea Rikes Råd och RiksMarsk, alla nuvarande Sparrars stamfader, var en af de 6 Herrar som jemte Gustaf Wasa gäfvos Christiern till gisslan 1518, då denne skulle hafva sammanträde i Stockholm med Riksföreståndaren Sten Sture den Yngre, och hvilka Christiern mot all folksrätt som fångar till Dannemark bortförde. Han var son af Riks-Rådet Sigge Larsson Sparre till Skofteby och Fru Christina Månsdotter Natt och Dag. Han var Gustaf I:s trognaste vän och blef af honom vid sin död 1559 ömt saknad.
- (f) Sten Ericsson Lejonhufvud, Drottning Margareta Lejonhufvuds broder, stamfader till alla nu lefvande Grefvar Lejonhufvud. Hans åtskilliga beskickningar till Frankrike, England, Hessen och Danmark, Konung Gustafs förtroende och Konung Eric XIV:s misstroende, allt detta har gjort honom äfvenså namnkunnig i Svenska Historien,

som den del han tog i alla de märkeliga händelser, som timade i detta tidehvarf. Han blef till döds sårad den 29 Sept. 1568 vid Konung Eric XIV:s afsättande, och dog tvenne dagar derefter. Upphöjd i Grefligt stånd efter sin död, vid sin systerson Johan III:s kröning.

- (g) Gustaf Olofsson Stenbock, Sveriges Rikes Råd och Marsk, stamfader för alla nu lefvande Stenbockar, en af de första Svenska Friherrar vid Eric XIV:s kröning. Var Drottning Catharina Stenbocks fader och Drottning Margareta Lejonhufvuds svåger genom sitt gifte med Brita Lejonhufvud, följakteligen Konung Gustaf I:s både svåger och svärfader.
- (h) Thord Bonde, alla nu lefvande Bondars stamfader.
- (i) Knut Ericsson Kurck, så väl som Eric Fleming, Axel Posse till Hellekis och Thord Bonde, alla fyra Riksens Råd, undertecknade Strengnäs Valakt 1523, genom hvilken Gustaf I blef till Svea Konung upphöjd. Eric Fleming förde Svenska flottan med heder och lycka.
- (k) Peder Olofsson Hård till Häringe, Svea Rikes Råd, och af Konung Gustaf I satt till Ståthållare på Stockholms Slott, då han det eröfrade från Christierns folk den 21 Juni 1523.
- (l) Svante Sture, Sveriges Rikes Råd och Riks-Marsk, Grefve till Stegeholm och Westervik, var vid Stockholms befrielse ej mer än 5 år gammal. Hans förstånd och snille skall ej varit svarande mot hans goda hjerta och nit för sitt fädernesland. Hans trohet mot Gustaf I blef satt på många prof, men var aldrig tvifvelaktig, fastän kärleken och ärelystnaden tycktes båda förena sig att göra honom till Gustafs ovän; ty det var icke nog för honom att se Gustaf innehafva det äreställe, som syntes, genom hans faders och farfaders förtjenster, honom sjelf vara ämnadt. Brinnande af kärlek för Margareta Lejonhufvud och redan med henne förlofvad, måste han dock lemna henne åt Gustaf till gemål och nöja sig med att blifva dens svåger, hvars älskare han varit. Han vägrade ofta med frimodighet Svenska kronan, så väl då Lybeck tvenne gånger erböd honom sitt bistånd, som i synnerhet, och ännu med mera förakt, då den upproriske Dacken ville utropa honom för konung. Sedan han vid 5 års ålder undslupit Christierns blodgirighet och Severin Norrbys politik, måste han, i en hög ålder af 60 år och då han beklädde den högsta Rikets värdighet, se sig med de sina ett offer för Eric XIV:s raseri och blef, tillika med sin son, Nils Sture, mördad af Konungens egen hand, på Upsala Slott den 4 Maj 1567.

- (*m*) Pehr Brahe, Konung Gustaf I:s systerson, var endast tre år gammal vid Stockholms eröfring. Hans Fader, Joachim Brahe, miste lifvet vid blodbadet d. 4 November 1520. Modren, Margareta Wasa, lemnade vid sitt senare gifte alldeles sin son uti Gustaf Ericssons vård. Af denne Konung blef han upphöjd till Riks-Rådsvärdigheten och af Konung Eric XIV till Grefve af Visingsborg och Riks-Drots. Han var stamfader för Grefvarne Brahe, en lärd man, mycket brukad i Rikets värf och känd i den lärda världen genom sin historia om Konung Gustafs regering.
- (*n*) Eric Johansson Wasa till Rydboholm, Sveriges Rikes Råd, Konung Gustaf den I:s fader, var den förste af de verldslige Herrar, som måste böja sitt oskyldiga hufvud under bödelsyxan, då Christiern uppförde de förnämsta af Sveriges Adel och medborgare, den 4 November 1520.
- (*o*) Af alla de grymheter, som Christiern utöfvade under sin korta men blodiga regering, var de begge unga Ribbingars mord den mest omenskliga och minst tjenande till hans afsigter. Desse begge oskyldiga tyrannens offer voro Lindorm Ribbings söner, den ena åtta, den andra fem år. När den yngre brodern såg den äldres blod, sade han till bödeln: Kära, fläcka icke så mina kläder, jag får bannor af min mor. Bödeln rörd kastade svärdet ifrån sig, men Christiern lät strax kalla fram en annan, som först halshögg barnet och sedan den medlidande.
- (*p*) Sten Sture den Yngre undfick ett dödligt skott i låret vid slaget som stod emot Christierns troppar vid Bogesund; fördes till Strengnäs, der han afled den 9 Februari 1520 och begrafdes i Riddarholms kyrkan. Några dagar efter blodbadet i Stockholm och nio månader efter Riksföreståndarens död lät Christiern uppgräfvat hans döda kropp och densamma stycka, att ikring riket uppsättas på stegel.
- (*q*) Anders Pehrsson, en rik Bergsman på Rankhyttan i Dalarne, som varit känd af Konung Gustaf I i hans ungdom och då han vistades vid Akademien i Upsala, var den förste hos hvilken Konung Gustaf tog tjenst vid sin ankomst till Dalarne och af hvilken han då njöt bistånd och trohet. Han lät sedan förleda sig att deltaga uti det bekanta Dalupproret 1531, i anledning af klockornas utleverande.
- (*r*) Detta är blott en Dramatisk dikt. Cecilia af Eka, Gustafs moder, bortförd i fångenskap till Danmark, ändade der med tvenne sina döttrar sina dagar i tyrannens bojar. Hennes dödsår är obekant.
-

Förestående "Historiska Upplysningar" äro aftryckta ur den gamla upplagan, utan förändring. Dervid torde dock böra anmärkas:

- Not. (b)** säges Christina Gyllenstierna hafva varit "den enda, som i den allmänna förvirringen ej glömde riket." I **not. (d)** uppgifves dock Anna Bjelke såsom "den enda, med Riksföreståndarens enka, som motstod Christiern."
- „ uppgifves Svante Sture såsom Christina Gyllenstiernas "enda son af första giftet;" läs: "enda då lefvande son."
- „ uppgiften, att Christina Gyllenstierna "vid 19 års ålder" blifvit enka (1520), kan ej vara riktig, helst hon blifvit förmäld redan 1511 och under sitt äktenskap haft fem barn. Mycket oegentligt kallas ock Gustaf I hennes "fosterson," enär han var med henne ungefär jemnårig.
- Not. (f)** "Sten Lejonhufvud, stamfader till alla nu lefvande Grefvar Lejonhufvud." Dessa grefvar kallas nu Lewenhaupt, efter nämnde Stens son Axel, hvilken efter fadrens död 1568 erhöll grefflig värdighet samt sedan blef Tysk Riks-Grefve, hvilket föranledde namnets ändring.
- Not. (l)** skrifves, att Svante Sture "blef, tillika med sin son Nils Sture, mördad af Konungens egen hand." Förhållandet är dock, att endast sonen Nils föll för Konungens hand.
-

Anmärkningar (af Utg.).

Erik Gustaf Geijer yttrar, i "Gustavianska Papperen" (III delens 2:a afd., sid. 82) vid berättelsen om Gustaf Wasas första framträdande på scenen:

"Denna Lyriska Dram blef glanspunkten af Gustaf III:s theater. Den hade en framgång, hvarom samtida tala med förtjusning, och hvars erinring ännu lifvar de gamla, som minnas dessa dagar. Den var till plan och utkast författad af Konungen, utförd i de skönaste verser af Kellgren (ännu har språket ej skönare att uppvisa), komponerad af en bland Europas yppersta tonsättare, uppförd af sångare och skådespelare, sådana som Karsten, Stenborg, De Broen, Fru Müller, prydd med de praktfullaste dekorationer af den genialiske Désprèz, som åtföljt konungen från Italien. Den gafs i det nya tempel, som Gustaf III åt de fosterländska Sånggudinnorna nyss hade helgat, och ämnet var redan i sig sjelft egnadt att röra alla Svenska hjertan. — Gustaf Wasa uppfördes första gången den 19 Januari 1786, och gafs 23 gånger denna vinter för fulla hus."

"Det fanns på denna tid knappt någon bildad Svensk, som ej kunde en stor del af Gustaf Wasa utantill. Ställen sådana som följande i Christierns mun:

— "Ty ägde slafven hopp att kunna dö med ära,

"Min vän han lefde icke slaf. (sid. 19).

"Eller följande i Norrby's:

"Tro att det gifs en makt, som mera gälla plär

"Än ödets lösa nåd och krigarns köpta här, etc. (sid. 16).

"Eller Gustafs sång, upprepad af chören:

"Ädla skuggor, vördade fäder etc. (sid. 31).

"— Sådant genljudade öfver hela Sverige."

Mer än 73 år äro förflutna sedan "Gustaf Wasa" första gången uppfördes och mer än 36 år sedan denna opera dömdes till en otidig hvila. Ännu hafva likväl dessa Svenska toner bibehållit hela sin ungdomliga

friskhet och fägring. Då detta mästerverk nu åter kommer att upptagas såsom en Theaterns prydnad — för att sannolikt i mansåldrar bibehålla sig på repertoiren — har Förläggaren af "Kellgrens Samlade Skrifter" ansett för en skyldighet att föranstalta en ny, särskildt tryckt, upplaga af texten, ehuru densamma finnes införd i Samlingen. Denna nu framträdande upplagan är, endast med någon jemkning i stafsättet, aftryckt ur upplagan af år 1796, sådan denna blifvit af Skalden sjelf öfversedd, och efter hans död utgifven af Christ. Lengblom (Kellgrens systerson) och G. Regné.

Man har trott att några bidrag till historien om denna opera här skulle vara på sitt ställe.

"Gustaf Wasa" gafs, såsom förut är nämnt, första gången den 19 Januari 1786, då Öfverhofjägmästaren greffe Carl Fersen var förste Theaterdirektör och d. v. Regeringsrådet Zibet närmaste styresman för scenen, och uppfördes senast den 16 Mars 1823, under det frih. G. F. Åkerhjelm var förste theaterdirektör. Antalet annonserade representationer har varit 121; men i verkligheten har Gustaf Wasa uppförts ett betydligt större antal gånger; ty abonnerade representationer i Operahuset plägade i början ej annonseras i tidningarne.

Planen för "Gustaf Wasa" härrör, såsom bekant, från Gustaf III. Af de uppgifter och upplysningar man finner i "Gustavianska Papperen" och annorstädes, kan man likväl — utan att förringa Konungens stora förtjenst af uppfinning och anordning — taga för gifvet att Kellgren haft icke obetydlig del äfven i det första utförligare utkastet. "I utförandet är detta "ett verk af Kellgren, — och gjordt af en mästareshand," säger Geijer. "Skalden har så tillegnat sig innehålllet, att man kan kalla behandlingen "sjelfständig; ehuru situationerna och hufvudtankarne äro Konungens."

Musiken är, såsom bekant, af sachsiske kapellmästaren Joh. Gottlieb (eller Amadeus) Naumann, hvilken längre tid vistades i Sveriges. N. var född 1741 i Blasewitz nära Dresden. Fadren bonde. Han räknas såsom en af de yppersta af Gluck'ska Skolan. För sin första musikaliska bildning hade han, efter egen uppgift, att tacka en Svensk musiker, hvilken fästade uppmärksamhet vid den 16-åriges musikaliska anlag och tog honom med sig först till Hamburg, sedan 1758 till Padua, der de tillsammans åtnjöto Tartinis undervisning. Utom Gustaf Wasa — hvars uppförande N. aldrig fick skåda, emedan han dessförinnan återkallades till Dresden — har Naumann komponerat "Kora och Alonzo" (text af G. J. Adlerbeth, första gången uppförd den 30 Sept. 1782) samt "Amfion" (text af Adlerbeth, första gången uppförd 24 Jan. 1778), m. fl. operor, samt mycken och berömd kyrkomusik. Han dog den 23 Oktober 1801. Ett skolhus i Blasewitz, stiftadt af hans vänner och beundrare till en minnesvård öfver honom samt invigdt på hans hundraåriga födelsedag, bär hans namn.

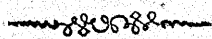
Dekorationerna till "Gustaf Wasa" voro af Désprèz, "en fransman af "det mest gigantiskt rika snille, utbildadt i en god Skola." Gustaf III gjorde konstnärens bekantskap i Rom och engagerade honom genast. Utom sina arbeten för theatern har D. efterlemnadt flera taflor, mest i aquarell men några äfven i olja, högt värderade af kännare.

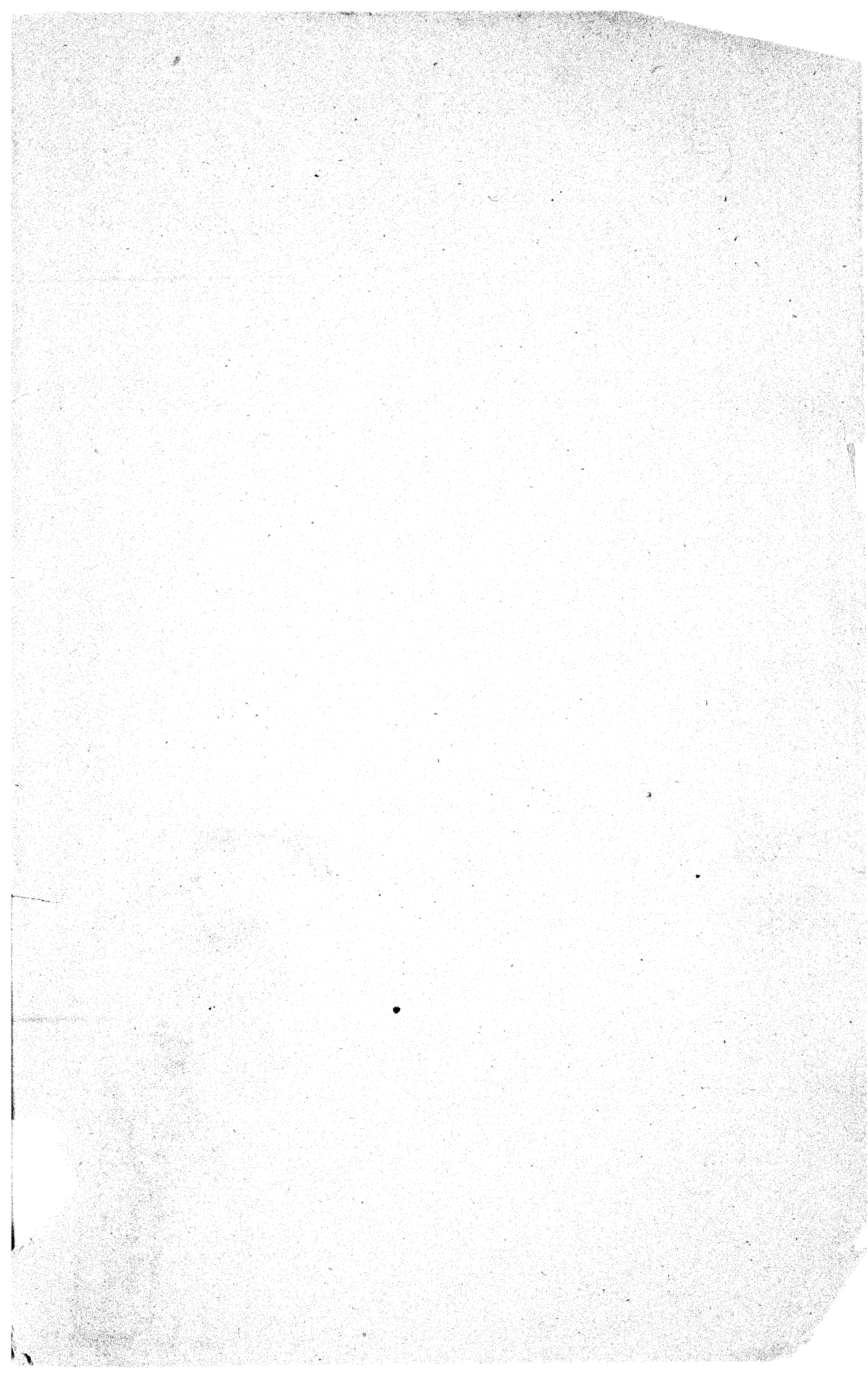
Balleterna voro komponerade af d. v. förste balletmästaren Gallodier.

Se här slutligen en uppgift öfver besättningen af de särskilda rollerna:

Gustaf Wasa	har spelats af	Hr Carl Stenborg, Lindman.
Christiern II	" "	Hr Karsten, Lindström, Åman.
Severin Norrby	" "	Hr De Broen, Fr. Kinmanson.
Christina Gyllenstjerna	" "	Fru Müller, Sevelin.
Cecilia	" "	Fru Marcadet, M:ll Clewberg, Fru Svanberg.
Margareta Wasa	" "	M:ll Stading, Frank, Fru Wik- ström, M:ll Widerberg.
Anna Bjelke	" "	Fru Augusti, M:ll Broman, Strömstedt.
Lars Sparre	" "	Hr Branting, Fahlgren.
Sten Lejonhufvud	" "	Hr Lundberg.
Gustaf Stenbock	" "	Hr Edberg.
Erik Fleming	" "	Hr Bergman.
Axel Posse	" "	Hr Hultman.
Tord Bonde	" "	Hr G. Holm.
Knut Kurk	" "	Hr Sporrön.
Peder Hård	" "	Hr Wennberg.
Svante Sture	" "	Eleven Sandvall.
Per Brahe	" "	" Nyman.
Anders Perhson	" "	Hr Bonn.
En dansk krigshäröld	" "	Hr Kjellström.
Tvenne officerare	" "	Hrr Wickbom, Grönström.
Norrby's vapendragare	" "	Hr Kjellström.
En fångvaktare	" "	Hr Schultz.
En dansk soldat	" "	Hr M. Bonn.
Sveriges skyddsängel	" "	Hr Lalin.
Erik Wasas skugga	" "	Hr Folling.
Sten Stures skugga	" "	Hr Fernstedt.
Joachim Brahes skugga	" "	Hr Nordén.
Ribbingarnes skuggor	" "	M:llr Forselius, Lagerqvist.

För den nya uppsättningen är Naumanus vackra musik om-instrumenterad af kapellmästaren Ignaz Lachner, med särskildt afseende på vår tids fordringar af orkestern. Förut saknades der nästan alla bleck-instrumenter; och ehuru musiken, enligt kännares vitsord, "är ren och intagande" samt "äger kraftfulla momenter," föreföll den härigenom för de vid nutidens starkt besatta orkestrar vana öron något tarflig och gammaldags. — De nya dekorationerna äro utförda af Algrensson — elev af den förtidigt bortgångne Roberg. De äro hållna historiskt trogna, sådant Stockholm enligt ännu befintliga afbildningar var år 1520. — Balleteerna äro komponerade af Lund. — Kostymeringen, strängt historisk, af W. Drake.


~~~~~  
Pris: . . . . 75 öre riksmünt.  
~~~~~